Rok 1914.

# Dziennik ustaw państwa

dla

## królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVI. — Wydana i rozesłana dnia 24. marca 1914.



### 61.

## Przepis wykonawczy do rozdziału III. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220,

**o bezpośrednich podatkach osobistych, z uwzględnieniem zmian, dokonanych ustawą z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (nowelą do ustawy o podatkach osobistych).**

### Podatek rentowy.

(Ogłoszono reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 18. marca 1914.)

Wykonując ustawę z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, dotyczącą zmian ustawy o podatkach osobistych z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220 (nowelę do ustawy o podatkach osobistych), zmienia się częściowo, względnie uzupełnia ogłoszony reskryptem Ministerstwa skarbu z dnia 23. lipca 1897, Dz. u. p. Nr. 171, przepis wykonawczy do rozdziału III (o podatku rentowym) ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, o bezpośrednich podatkach osobistych wraz z wydanymi do niego dodatkami w przedmiocie jego zastosowania do wymiaru podatków na rok 1914, zaczem przepis ten winien opiewać:

## Rozdział I.

### Powinność podatkowa, uwolnieni, ograniczenie powinności podatkowej w stosunku do zagranicy.

#### Artykuł 1.

**Pobory, podlegające podatkowi rentowemu.**

(§ 124.)

I. 1. Według § 124. podlega podatkowi rentowemu ten, kto pobiera dochody z przedmiotów majątku lub praw majątkowych, nie obciążonych już bezpośrednio podatkiem gruntowym, budynkowym, zarobkowym lub pensyjnym. Podatkowi rentowemu podlegają więc — nie tak jak podatkowi dochodowemu — osoby tak fizyczne jak i prawne.

2. Dochody z opłat natury prawno-publicznej nie są przedmiotem podatku rentowego. W szczególności więc wyłączone są od tego podatku powtarzające się dochody, idące na rzecz gmin z tytułu odpłatnego udzielania praw używania w szczególny sposób dróg gminnych i placów (n. p. opłaty za stanowiska na targu, opłaty za stanowiska fiakrów i miejsca, używane przez posiadaczy kawiarń, czynsze za przewody elektryczne, wodociągi i inne przewody, za portale, słupy dla ogłoszeń itp.).

3. Podatki, wymienione pod liczbą 1. jako powód wyłączenia, obciążają bezpośrednio: dochód z gruntów (także czynsz dzierżawny za grunta, wypuszczone w dzierżawę) w myśl ustawy z dnia 24. maja 1869, Dz. u. p. Nr. 88; dochód z budyn-

ków w myśl ustaw o podatku budynkowym; dochód z przedsiębiorstw i zatrudnień, podlegających podatkowi zarobkowemu według I. lub II. rozdziału ustawy o podatkach osobistych, w myśl postanowień tych rozdziałów; nakoniec pobory służbowe, podlegające podatkowi pensyjnemu, a mianowicie te ostatnie także wtedy, gdy nie dochodzą do wysokości 6400 K.

4. Nadto uważa się za obciążone bezpośrednio podatkiem zarobkowym od przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi publicznego składania rachunków, odsetki i dywidendy od akcyi, udziały wspólników, udziały gwareckie itp. w przedsiębiorstwach, podlegających wymienionemu podatkowi, a to stosownie do § 124., l. 7., także wtedy, gdy podatek ten dotyka tylko część przemysłu, rozciągającego się także poza obszar obowiązywania niniejszej ustawy.

5. Na mocy wyraźnego postanowienia § 125., l. 12., uważa się nadto na równi z przedsiębiorstwami, opodatkowanemi w krajach tutejszych według rozdziału II. tejże ustawy, te przedsiębiorstwa, które uwolnione są od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1. *a* lub ustęp 2.; tu należą w szczególności przedsiębiorstwa kolei żelaznych i żeglugi (morskie okręty handlowe), korzystające z czasowego uwolnienia od podatków.

6. Na mocy uwolnienia, przepisanego w § 125., l. 14., na równi z odsetkami i dywidendami od akcyi spółek tutejszokrajowych uważać należy te odsetki, wypłacane przez przedsiębiorstwo, obowiązane do publicznego składania rachunków, których stosownie do § 94., lit. *c*, nie można potrącać z opodatkowanego dochodu tego przedsiębiorstwa, jakoteż odsetki tego samego rodzaju od wierzytelności do tych przedsiębiorstw, które są uwolnione od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1. *a* lub ustęp 2.; są to z reguły odsetki od pożyczek hipotecznych oraz od pryorytetów i tym podobnych częściowych zapisów długu wymienionych przedsiębiorstw.

Także postanowienie § 124., l. 7., odnosi się w równej mierze do dochodów z akcyi i pryorytetów.

7. Za obciążone bezpośrednio podatkiem zarobkowym należy w końcu całkiem ogólnie uważać takie pobory, których istnienie i wysokość zależy dowodnie od dochodu z przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi zarobkowemu. Przypadek ten zachodzi n. p. wtedy, jeżeli ktoś, nie biorąc jako spólnik udziału w zysku lub stracie przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi zarobkowemu, ma w niem zaległą pożyczkę, która ulega oprocentowaniu do wysokości oznaczonej w umowie najwyższej stopy odsetkowej tylko wtedy i o tyle, o ile przedsiębiorstwo da dochód na to wystarczający.

8. Przeciwnie nie są bezpośrednio dotknięte podatkami, wymienionymi pod l. 1. jako powód wyłączenia, odsetki od hipotek na realnościach, podlegających podatkowi (por. jednak wyjątek pod liczbą 6.) i odsetki od pożyczek, udzielonych kupcom i przemysłowcom.

Z jedynym wyjątkiem, o którym będzie mowa w artykule 5., l. 5., uchylone jest także w artykule II. ustawy o podatkach osobistych prawo potrącania, które stosownie do §§ 2. i 23. patentu o podatku dochodowym było nadane posiadaczom gruntów i domów jakoteż właścicielom przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych.

Odsetki tego rodzaju podlegają więc podatkowi rentowemu.

9. Wyliczenie szeregu poborów, podlegających prawidłowo podatkowi rentowemu, podane w § 124., nie jest wyczerpujące; nadto do niektórych poborów tamże wyszczególnionych stosują się pod pewnymi warunkami uwolnienia na zasadzie § 125.

Przy ocenianiu obowiązku podatkowego w poszczególnym przypadku trzeba więc zawsze brać na uwagę §§ 124. do 126. w związku z sobą.

10. W załączniku *A* zestawione są przeglądowo zasady, miarodajne dla ocenienia obowiązku podatkowego i sposobu opłacania podatku rentowego od tutejszokrajowych papierów wartościowych. Załącznik *A*.

W roku 1897 ogłoszono ze względu na podatek rentowy spis papierów wartościowych tutejszokrajowych najbardziej wziętych, z oznaczeniem sposobu postępowania z nimi, a rewizyę tego spisu zastrzega się.

II. 1. Zasadnicze postanowienie § 124., że tylko te pobory podlegają podatkowi rentowemu, których nie obciąża już bezpośrednio podatek gruntowy, domowy, zarobkowy lub pensyjny, obowiązuje w sposób analogiczny także co do wymienionych w § 127. poborów, płynących z zagranicy.

Pobory takie podlegają podatkowi rentowemu w tutejszych krajach tylko wówczas, jeżeli nie zostały za granicą poddane osobnemu bezpośredniemu opodatkowaniu, pomijając podatek dochodowy odbiorców (por. artykuł 6., II., l. 2.).

2. Stosownie do tego trzeba będzie dochody z zagranicznych realności z reguły traktować jako wolne od podatku rentowego a dalsze dochodzenia w wymienionym wyżej kierunku będą potrzebne tylko w przypadkach wyjątkowych.

3. Natomiast odsetki od wierzytelności prywatnych należy w przyszłości uważać z reguły za podlegające podatkowi rentowemu, wyjąwszy gdyby bezpośrednie opodatkowanie tych odsetek po myśli § 127. było indywidualnie wykazane.

4. Zresztą, a zwłaszcza co się tyczy zagranicznych papierów wartościowych, odsyła się do artykułu 6.

### Artykuł 2.

**Uwagi szczególne co do każdego z osobna rodzaju poborów, podlegających podatkowi rentowemu.**

1. Odsetki i renty od obligacyi państwa i od obligacyi funduszów publicznych, wyliczone w § 124., ustęp 2., l. 1., tudzież od innych pożyczek także wymienionych, nie podlegają podatkowi rentowemu, o ile uwolnienie zostało im wyraźnie zapewnione szczególną ustawą (§ 125., l. 12.) lub jeżeli stosują się do nich postanowienia ustawy z dnia 20. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 66 (§ 125., l. 9., § 131., ustęp 2.).

2. Co do poborów, wzmiankowanych w § 124., ustęp 2., l. 2., odsyła się odnośnie do odsetek od pryorytetów i od długów hipotecznych do artykułu 1.; nadmienia się, że odsetki od listów zastawnych, tudzież od wkładek oszczędności podlegają podatkowi rentowemu, z wyjątkiem wkładek w pocztowej Kasie oszczędności (§ 125., l. 5.).

3. Co do zysków eskontowych, zastępujących miejsce odsetek a wyliczonych w § 124., ustęp 2., l. 3., odsyła się do artykułu 4., l. 2.

4. Do objaśnienia postanowienia co do czynszów dzierżawnych, zawartego w § 124., ustęp 2., l. 4., nadmienia się, że czynsze dzierżawne, które pobiera przedsiębiorstwo, obowiązane do publicznego składania rachunków, podlegają stosownie do § 121. podatkowi zarobkowemu według rozdziału II. a przeto nie mają być poddawane podatkowi rentowemu, co też wynika z § 125., l. 13. Czynsze zaś, płacone za dzierżawione grunta i budynki, są w ogóle wolne od podatku rentowego.

Jeżeli jednak grunta wydzierżawia się nie w celu rolniczego używania, względnie użycia jako teren paryfikacyjny, lecz w innych celach (n. p. w celu wydobywania nafty, wody mineralnej itp.), albo jeżeli, jak co do gruntu, przeznaczonego pod budowę, nie istnieje obowiązek opłacania podatku gruntowego, grunt zaś ten nie jest zabudowywany, lecz puszczony w dzierżawę jako plac pod skład, miejsce do wieszania bielizny itp., w takim razie czynsz dzierżawny podlega oczywiście podatkowi rentowemu w tym zakresie, o ile nie obciążają go już podatki realne.

Nadto podlegają podatkowi rentowemu czynsze dzierżawne za używanie urządzeń przemysłowych, maszyn, siły wodnej, parowej itp., chociażby przemysł nie był zarazem puszczony w dzierżawę.

5. Co do wzmiankowanych w § 124., ustęp 2., l. 5., poborów spoczynkowych i zaopatrzeń dodaje się, że pobory spoczynkowe i zaopatrzenia, odpowiadające warunkom w § 167., l. 4., oznaczonym, podlegają tylko podatkowi dochodowemu a względnie, jeżeli wynoszą lub przenoszą kwotę 6400 K, także podatkowi pensyjnemu (§§ 233. i nast.); podatkowi rentowemu podlegają tylko pobory spoczynkowe i zaopatrzenia innego rodzaju a w szczególności te, które wypłacają zakłady ubezpieczeń, zakłady zaopatrzenia, emerytalne, wdowie oraz inne kasy i zakłady wszelkiego rodzaju, do których służbodawcy nie wnieśli żadnej wkładki w celu uzasadnienia odnośnego roszczenia osób, uprawnionych obecnie do pobierania renty.

Zresztą przypomnieć należy częste w tych przypadkach uwolnienia w myśl § 125., l. 7. (artykuł 3.).

6. Co do świadczeń na utrzymanie, wymienionych w § 124., ustęp 2., l. 6., mieć należy na uwadze, że ustawa wprawdzie wymaga, aby wymienione tam świadczenia — w przeciwieństwie do tylko dobrowolnych, których prawnie wymusić nie można — musiały być spełniane na mocy tytułu prawnego (ustawy, wyroku sędziowskiego, umowy, rozporządzenia ostatniej woli), lecz nie żąda tutaj istnienia szczególnego tytułu prawnego poza powszechnymi obowiązkami ustawowymi.

Według tego powszechnego prawidła podlegałyby podatkowi rentowemu w szczególności świadczenia na utrzymanie, dostarczane na podstawie ogólnego obowiązku ustawowego; należy jednak mieć na uwadze tytuł do uwolnienia z § 125., l. 8. (artykuł 5.).

Pobory alimentacyjne podlegają zatem tylko wtedy podatkowi rentowemu, jeżeli się je płaci pod innymi warunkami niż te, które są wymienione w § 125., l. 8. (artykuł 5., l. 2.).

7. Z wymienionych w § 124., ustęp 2., l. 6., bieżących wypłat i świadczeń za dozwolenie wykonywania uprawnień, patentów, przywilejów i wynalazków itd. podlegają podatkowi rentowemu te, których nie dolicza się według zasad, przepisanych w artykule 21., l. 2., przepisu wykonawczego do rozdziału IV., do dochodu przedsiębiorstwa lub zatrudnienia, podlegającego podatkowi zarobkowemu.

### Artykuł 3.

**Podmiotowe uwolnienia od podatku.**

(§ 125., l. 1. do 7., 13., i § 126.)

I. Ze względu na podmiot obowiązku podatkowego, to jest na pobierającego odsetki i renty, ustanowione są uwolnienia poniżej szczegółowo objaśnione.

Jednak stosownie do § 126. wszystkie te uwolnienia są tylko o tyle skuteczne, o ile podatek rentowy nie ma być pobierany w myśl § 133. przez potrącenie przy wypłacie odsetek i rent.

Z tytułu tych uwolnień nie następuje więc ani uwolnienie od potrącenia podatku rentowego

w myśl § 133. ani zwrot potrąconego w myśl § 133. podatku rentowego.

II. W szczególności uwolnione są:

1. Państwo i kraje, tudzież zakłady i fundusze, wspierane przez państwo corocznie subwencyami, płynącemi nie z prywatno-prawnych tytułów (§ 125., l. 1. i 3.).

2. Powiaty (powiaty dla konkurencyi drogowej, powiaty szkolne) i gminy co do odsetek od pieniędzy podatkowych czasowo ulokowanych, tudzież co do pożyczek już otrzymanych, jednak nie zaraz zużytych (§ 125., l. 2.).

Korporacya, roszcząca sobie prawo do uwolnienia, winna udowodnić, że zachodzi ustawowy powód do uwolnienia.

Zresztą rzadko tylko będzie potrzeba przeprowadzać szczegółowe badania co do pochodzenia dotyczących kapitałów, gdyż po większej części już ze sposobu i trwania lokacyi tych kapitałów — z tego, czy ulokowane są korzystnie tylko na pewien czas np. na rachunku bieżącym w zakładach kredytowych, w przedsiębiorstwach eskontowych itd. czyli też trwale (np. na hipotekach, w papierach wartościowych itd.) — można będzie wnosić, czy idzie tu o pieniądze podatkowe czasowo ulokowane, czy też o kapitały zakładowe rzeczonych korporacyi.

Również na podstawie stosunków, zachodzących w dotyczącej korporacyi, nie trudno będzie zbadać okoliczność, czy chodzi o niosącą procent lokacyę waluty pożyczkowej, czyli też o niosącą procent lokacyę innego kapitału pieniężnego.

Co się tyczy poborów odsetek i rent, płynących z innych źródeł dochodu a nie tych, które wyżej były omówione (lokacya pieniędzy podatkowych i waluty pożyczkowe), podlegają korporacye te obowiązującym powszechnie postanowieniom o podatku rentowym; tem różni się uwolnienie to od uwolnień pod II., l. 1., 3., 4. i 5., oraz pod IV. tego artykułu omawianych, które obejmują wszystkie dochody osób prawnych tamże wymienionych.

3. Wspólne kasy sieroce, fundusze inwalidów, zakłady pielęgnowania chorych, zaopatrzenia i wspierania ubogich, tudzież wszelkie inne zakłady humanitarne i dobroczynne, dalej fundusze na budowę domów bożych, jakoteż zakłady publiczne, przeznaczone do udzielania nauki (§ 125., l. 4.). Tutaj należy mieć na względzie, że uwolnienie od podatku przyznane zostało wspólnej kasie sierocej jako samoistnemu podmiotowi prawnemu i jako odbiorczyni odsetek i rent, lecz nie zostało przyznane zarazem także tym, którzy w tych kasach składają kapitały, a względnie poborom z tych kas wypłacanym.

Jako zakłady humanitarne i dobroczynne mogą wchodzić w rachubę tylko takie zakłady, które mają na celu niesienie pomocy niedostatkowi natury ogólnej przez czyny miłosierdzia, zapomocą udzielania zapomóg, do których potrzebujący ich nie mają indywidualnego roszczenia prawnego.

4. C. k. pocztowa Kasa oszczędności, a to co do wszelkich rent i odsetek, które ona pobiera (§ 125., l. 5.).

Co do uwolnienia odsetek od wkładek w pocztowej Kasie oszczędności zobacz artykuł 5., l. 1.

5. Po myśli § 125., l. 6., w brzmieniu noweli o podatkach od stowarzyszeń z dnia 3. stycznia 1913, Dz. u. p, Nr. 5, względnie noweli do ustawy o podatkach osobistych z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, stowarzyszenia kredytowe i zaliczkowe, związki i zakłady krajowe, uwolnione od podatku zarobkowego według § 84., lit. *e*, oraz stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze tudzież kasy zaliczkowe, uwolnione od podatku zarobkowego po myśl i§ 85., ustęp 1.

Są to

*a)* stowarzyszenia kredytowe i zaliczkowe (kasy oszczędności i pożyczkowe), których statuty odpowiadają wymogom § 1. ustawy z dnia 1. czerwca 1889, Dz. u. p. Nr. 91;

*b)* związki takich kas, utworzone jako stowarzyszenia kredytowe i zaliczkowe w celu przeprowadzania wyrównania środków pieniężnych między ich członkami, o ile według statutu i rzeczywiście ograniczają tok swych czynności do spełnienia tego celu, tudzież po myśli § 85. do swych członków, oprocentowują udziały w przedsiębiorstwie nie wyżej jak po cztery od sta, nadwyżki zaś przekazują do funduszu rezerwowego, w którym członkowie wcale nie mają udziałów;

*c)* uskuteczniające wyrównanie środków pieniężnych między wspomnianemi wyżej stowarzyszeniami kredytowemi i zaliczkowemi oraz stowarzyszeniami, uwolnionemi od podatku zarobkowego po myśli § 84., lit. *f*, zakłady krajowe, które ograniczają tok swych czynności według wydanych dla nich przepisów oraz rzeczywiście do spełnienia tego celu, a wobec tego nie zawierają w szczególności, pomijając analogiczne zastosowanie postanowienia § 85., lit *a* i *f*, — żadnych interesów kredytowych z innemi osobami, oprócz wymienionych stowarzyszeń;

*d)* te uprzywilejowane po myśli § 85., ustęp 1., kasy zaliczkowe oraz stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze wraz z utworzonymi w formie tego rodzaju asocyacyi związkami stowarzyszeń, których czysty dochód, obliczony według prawnych przepisów podatkowych, nie przewyższa 1200 K.

W analogiczny sposób przysługuje po myśli § 1. ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 243, uwolnienie od podatku rentowego

także tym zjednoczeniom budowlanym, traktowanym jako powszechnie użyteczne, które należy uważać na równi z stowarzyszeniami zarobkowemi i gospodarczemi, korzystającemi z ulg po myśli § 85., ustęp 1., i należy je po myśli tego przepisu ustawy uwolnić od podatku zarobkowego.

Celem zapobieżenia nieporozumieniom nadmienia się tutaj, że wszystkie wyżej przytoczone podmioty uwolnione są tylko jako odbiorcy odsetek i rent, odsetki zaś i renty, przez nie wypłacane, podlegają oczywiście podatkowi rentowemu.

Natomiast kasy zaliczkowe, w § 84., lit. *d*, oznaczone, z funduszów kontrybucyjnych i podatkowych założone, które tok swych interesów ograniczają do spożytkowania swoich własnych kapitałów, tudzież stowarzyszenia i zjednoczenia oraz ich związki, w § 84., lit. *f*, oznaczone, nie są od podatku rentowego uwolnione.

6. Osoby, których pobory, podlegające podatkowi rentowemu, ani same przez się ani też razem z innymi ich dochodami nie przenoszą kwoty 1600 K rocznie (§ 125., l. 7.).

Uwolnienie od podatku rentowego, tutaj przyznane, zależy więc od tego warunku, żeby ogólny dochód roczny uprawnionego do poboru, obliczony według postanowień rozdziału IV. (§§. 159. do 171.), nie przenosił 1600 K; jeżeli dochód ogólny w taki sposób obliczony przenosi 1600 K, natenczas dochody w nim zawarte a stosownie do istoty swojej w ogóle podległe podatkowi rentowemu, podlegają mu także wtedy, gdy same przez się nie dosięgają kwoty 1600 K.

W kwestyi, czy dochód ogólny uprawnionego do poboru rent lub odsetek przenosi kwotę 1600 K czy też jej nie przenosi, porozumieć się należy w razie potrzeby z władzą podatkową, właściwą stosownie do artykułu 36. przepisu wykonawczego do rozdziału IV., która, jeżeli komisya szacunkowa nie stwierdziła już wysokości dochodu tej osoby, uwzględniając pobór renty, postarać się ma o stwierdzenie wysokości dochodu przez komisyę szacunkową w myśl artykułu 42., względnie 75. przepisu wykonawczego do rozdziału IV.

Także przy osobach prawnych należy uwzględniać przyczynę uwolnienia od podatku z § 125., l. 7., a zatem nie opodatkowywać ich wówczas, jeżeli ich pobory, podlegające jako takie podatkowi rentowemu, ani same przez się ani też razem z innym ich dochodem nie przenoszą kwoty 1600 K.

Przy podatku rentowym wchodzą w rachubę jako odbiorcy poborów, przypadających korporacyom duchownym jako takim, a zatem jako podmioty podatkowe nie poszczególni członkowie korporacyi, lecz same korporacye. Wobec tego nie rozdziela się poborów, podlegających podatkowi rentowemu, na poszczególnych członków korporacyi.

III. Nakoniec na zasadzie § 285. pozwala się aż do dalszego zarządzenia w nadziei wzajemności, aby osoby, w § 154., l. 3. i 4., wymienione, były uwalniane od podatku rentowego z oznaczonem tamże ograniczeniem co do terytoryalnego pochodzenia poborów, podatkowi rentowemu podlegających.

IV. Na zasadzie ustaw szczególnych uwolnione są co do wszelkich przypadających na nie odsetek i rent z wyjątkiem, przewidzianym w § 126.:

1. Powszechny Zakład emerytalny funkcyonaryuszy prywatnych (§ 87. ustawy z dnia 16. grudnia 1906, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1907);

2. Austryackie Towarzystwo Czerwonego Krzyża (artykuł 2. ustawy z dnia 13. kwietnia 1909, Dz. u. p. Nr. 58).

### Artykuł 4.

### Uwolnienie poborów przedsiębiorców, obowiązanych do płacenia podatku zarobkowego.

(§ 125., l. 13.)

1. Według § 125., l. 13., uwolnione są od podatku rentowego te odsetki i renty, przez przedsiębiorcę podatkowi zarobkowemu podlegającego pobierane, które dowodnie stanowią część podlegającego podatkowi zarobkowemu (powszechnemu podatkowi zarobkowemu lub podatkowi zarobkowemu według rozdziału II.) dochodu z przedsiębiorstwa.

2. Uwolnienie pod l. 1. wzmiankowane może być stosowane do podatnika, podlegającego powszechnemu podatkowi zarobkowemu, jeżeli wszystkie odsetki i renty, które tenże pobiera, lub przynajmniej część ich stanowią przychód od kapitału w przedsiębiorstwo włożonego, i dlatego już są obciążone podatkiem zarobkowym powszechnym; ten przypadek zachodzi n. p. co do odsetek, które bankier lub wekslarz pobiera od papierów wartościowych, trzymanych na sprzedaż w swojem przedsiębiorstwie, lub co do tych odsetek, które ktoś pobiera w wykonywanem przemysłowo a przeto podległem podatkowi zarobkowemu przedsiębiorstwie wypożyczania pieniędzy lub eskontowania weksli, tudzież w ogóle co do przypadających przedsiębiorcy, obowiązanemu do płacenia podatku zarobkowego, poborów rentowych z czynności prawnych, które dowodnie mają na celu nawiązywanie i utrzymywanie stosunków handlowych, o ile związek ten z tokiem przedsiębiorstwa odbiorcy rent istotnie nadal trwa i nie zostanie ewentualnie potem uchylony. Należą tu w szczególności dochody rentowe z umów pożyczkowych i dzierżawnych, które zawiera przedsię-

biorca, uprawniony do poboru, aby zapewnić sobie lub rozszerzyć koło swych odbiorców, względnie odbyt towarów.

Gdy jednak nie ziszcza się ten warunek, pobory owe podlegają podatkowi rentowemu, o ile nie istnieje inne ustawowe postanowienie wyjątkowe; tak więc będą podlegały podatkowi rentowemu papiery wartościowe, stanowiące prywatny majątek bankiera, lub odsetki od eskontu weksli, pobierane przez przemysłowca, podlegającego podatkowi zarobkowemu nie z powodu trudnienia się eskontem weksli.

3. Jeżeli przy obliczeniu dochodu, podlegającego po myśli rozdziału II. podatkowi zarobkowemu, nie obliczono bezzasadnie poboru odsetek lub rent, nie powstaje obowiązek płacenia podatku rentowego, lecz należy odpowiednio sprostować wymiar podatku zarobkowego.

Jeżeli podatek zarobkowy nie jest jeszcze wymierzony na dotyczący rok, w takim razie dochód z odsetek i rent, o którym się władza podatkowa dowiedziała, a który ma być uwzględniony przy obliczaniu czystego dochodu, należy odpowiednio zanotować celem wciągnięcia go w swoim czasie w podstawę opodatkowania, a względnie dla skontrolowania zeznania podatku zarobkowego, które od podatnika ma nadejść.

4. Analogicznie do postanowień § 125., l. 12. i 14., należy przedsiębiorstwa, tylko czasowo od podatku zarobkowego uwolnione, uważać także pod względem stosowania § 125., l. 13., za równe przedsiębiorstwom, podlegającym podatkowi zarobkowemu.

Nadto należy ze względu na § 86. dochód Banku austryacko-węgierskiego, opodatkowany w myśl artykułu IV. ustawy z dnia 8. sierpnia 1911, Dz. u. p. Nr. 157, względnie utrzymanego tamże bez zmiany artykułu VI. (część czwarta, rozdział pierwszy) rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. września 1899, Dz. u. p. Nr. 176, uważać na równi z dochodem czystym, podległym podatkowi zarobkowemu.

5. Natomiast przedsiębiorstwa i zakłady, podlegające obowiązkowi publicznego składania rachunków, które w ogóle nie podlegają podatkowi zarobkowemu, nie są wyłączone od podatku rentowego, jeżeli im nie przysługuje jeden z powodów uwalniających w artykule 3. omawianych; wymienione więc w § 84., lit. *d* i *f*, kasy zaliczkowe i zjednoczenia oraz ich związki, uwolnione od podatku zarobkowego, nie są uwolnione od podatku rentowego (por. artykuł 3., II., l. 5.).

Pozwala się jednak aż do dalszego zarządzenia stowarzyszenia i zjednoczenia asocyacyjne, na zasadzie wzajemności oparte, stosownie do § 84., lit. *b*, od podatku zarobkowego uwolnione, uwalniać jak dotychczas od podatku dochodowego III. klasy, tak w przyszłości także od podatku rentowego. Podpadają pod ten przepis w szczególności stowarzyszenia i zjednoczenia, wymienione w § 1. ustawy z dnia 15. kwietnia 1885, Dz. u. p. Nr. 51, zniesionej ustawą o podatkach osobistych, tudzież zarejestrowane kasy zapomogowe (§ 43., ustęp 2., ustawy z dnia 16. lipca 1892, Dz. u. p. Nr. 202).

W taki sam sposób należy dalej traktować robotnicze kasy chorych (§ 75., ustęp 2., ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33), zakłady ubezpieczenia robotników od nieszczęśliwych wypadków (§ 56., ustęp 2., ustawy z dnia 28. grudnia 1887, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1888), tudzież oparte na ustawie górniczej z dnia 23. maja 1854, Dz. u. p. Nr. 146, i unormowane ustawą z dnia 28. lipca 1889, Dz. u. p. Nr. 127, kasy brackie (§ 45., ustęp 2., tej ostatniej ustawy).

6. Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń należy, aczkolwiek sposób stwierdzenia podstawy ich opodatkowania różni się od prawideł powszechnych rozdziału II., uważać pod względem uwolnienia od podatku rentowego poborów przez nie uzyskiwanych, za przedsiębiorstwa, podległe podatkowi zarobkowemu (por. artykuł 40., l. 5., przepisu wykonawczego do rozdziału II.).

## Artykuł 5.

### Przedmiotowe uwolnienia od podatku.

(§ 125., l. 5., 8. do 11., 12., 14., 15.)

1. Według § 125., l. 5., odsetki od wkładek w pocztowej Kasie oszczędności uwolnione są od podatku rentowego (por. artykuł 3., II., l. 4.).

Uwolnienie to nie rozciąga się jednak na jakieś inne wypłaty, podatkowi rentowemu podlegające, któreby uiszczała pocztowa Kasa oszczędności.

2. Przepisane w § 125., l. 8., uwolnienie tych datków, które jeden z małżonków od drugiego, jakoteż które dzieci od swych rodziców lub krewnych, zastępujących miejsce rodziców, lub rodzice od swoich dzieci dostają na utrzymanie, odnosi się tylko do tych datków na utrzymanie, które uiszczają płacący je jako bliscy krewni odbiorców, spełniając obowiązek rodzinny, ciążący na nich w tym charakterze z mocy ustawy lub też tylko ze względów moralnych.

Nie podpadają tedy pod ten tytuł uwolnienia renty, pobierane choćby w celach utrzymania na zasadzie rozporządzenia ostatniej woli lub na innej zresztą zasadzie prawa spadkowego.

Datki na utrzymanie, przypadające dla dzieci nieślubnych ze strony ojca, należy uważać za podpadające pod postanowienie § 125., l. 8., natomiast nie należy za takie uważać także datków ojczymów i macoch (osób wychowujących) na rzecz pasierbów i pasierbic (dzieci wziętych na wychowanie) i nadwrót.

Dla przyznania uwolnienia od podatku rentowego dla wyżej wymienionych datków na utrzymanie nie ma to znaczenia, w jaki sposób datki te traktuje się przy wymiarze podatku dochodowego.

3. Za uwolnione są nadto uznane te odsetki od obligacyi państwowych i renty, płacone jako odszkodowanie za zniesione opłaty, do których stosuje się ustawa z dnia 20. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 66; według § 131., ustęp 2., postanowienia tej ostatniej ustawy, odnoszące się między innemi w szczególności do jednolitej renty srebrnej, do renty papierowej i do losów z roku 1860, pozostają w mocy; podobnież co do rent, płaconych tytułem wynagrodzenia, zatrzymany być ma dotychczasowy sposób opodatkowania według § 4. powołanej ustawy.

4. Dywidendy Banku austryacko-węgierskiego uznane są w § 125., l. 10., stosownie do ustawy z dnia 8. sierpnia 1911, Dz. u. p. Nr. 157, i na czas obowiązywania tej ustawy za niepodlegające podatkowi rentowemu (por. powyższy artykuł 4., l. 4.).

5. Podatkowi rentowemu nie podlegają nadto według § 125., l. 11., te pobory, które podlegają prawu potrącania przez dłużnika, utrzymanemu w mocy w artykule II. ustawy o podatkach osobistych.

Tem postanowieniem wyróżnia ustawa pewną kategoryę odsetek, które wypłacane są przez przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego składania rachunków, nie stanowią w myśl § 94., lit. *c*, potrącalnej pozycyi wydatków i przeto już stosownie do § 125., l. 14., powinny być uważane za uwolnione od podatku rentowego; ta kategorya odsetek różni się od innych odsetek, podpadających pod § 125., l. 14., tem, że podlega już potrąceniu podatku, aczkolwiek tylko na korzyść dłużnika, a względnie że stosownie do postanowień ustawowych dłużnik mógłby ją poddać potrąceniu.

6. W § 125., l. 12., wyłączone są także od podatku rentowego te odsetki i wszelkie inne renty, którym uwolnienie od podatku zostało wyraźnie zapewnione osobną ustawą, jak n. p. odsetkom austryackiej renty złotej, renty koronowej itp.; do nich zaliczają się także odsetki i dywidendy od akcyi przedsiębiorstw, uwolnionych od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1. *a* lub ustęp 2.

Co się tyczy ogłaszania tutejszokrajowych papierów wartościowych, których odsetkom przysługuje takie uwolnienie, zobacz artykuł 1., I., l. 10.

Traktowanie przy wymiarze szczególnego podatku zarobkowego odsetek tego rodzaju jako przychodów przedsiębiorstw, obowiązanych od publicznego składania rachunków, unormowane jest w ostatnim ustępie § 84., względnie w artykule 24., ustęp ostatni, przepisu wykonawczego do rozdziału II.

7. Co się tyczy przepisanego w § 125., l. 14., uwolnienia odsetek, wypłacanych przez przedsiębiorstwo obowiązane do publicznego składania rachunków (§ 83.), których stosownie do § 94., lit. *c*, nie można potrącać z opodatkowanego dochodu z tego przedsiębiorstwa, tudzież odsetek tego samego rodzaju od wierzytelności do przedsiębiorstw, uwolnionych od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1. *a* lub ustęp 2., odsyła się do artykułu 1., I., l. 6.

8. W § 125., l. 15., jest nakoniec uwolniony od podatku rentowego dochód z budynków, uwolnionych od podatku budynkowego z tytułu ich przeznaczenia, np. taryfowe wynagrodzenie za budynki, przeznaczone wyłącznie i trwale na cele kwaterunku wojskowego stosownie do ustawy z dnia 11. czerwca 1879, Dz. u. p. Nr. 93, względnie z dnia 25. czerwca 1895, Dz. u. p. Nr. 100, albo dochód z mieszkalnych domów robotniczych, uwolnionych po myśli ustawy z dnia 8. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 144, od podatku budynkowego.

Dalej należy analogicznie stosować postanowienie § 125., l. 15., do dochodów z budynków, którym na zasadzie ustawy z dnia 28. grudnia 1911, Dz. u. p. Nr. 242, przysługuje zupełne uwolnienie od podatku budynkowego.

## Artykuł 6.

### Ograniczenie powinności podatkowej ze względu na miejsce zamieszkania pobierającego rentę i kraj, skąd pochodzą pobory rentowe.

(§ 127.)

I. 1. Postanowienia § 127. ograniczają powinność podatkową ze względu na miejsce zamieszkania osoby fizycznej, względnie ze względu na siedzibę osób prawnych, w niektórych zaś przypadkach ze względu na miejsce, z którego pobierane są dochody podatkowi rentowemu podlegające.

Użyte przez ustawodawcę wyrażenia „obszar obowiązywania niniejszej ustawy“ i „kraje tutejsze“ obejmują jedynie królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane. Kraje Korony węgierskiej oraz Bośnia i Hercegowina uchodzą zatem w rozumieniu ustawy za „zagranicę“.

2. Przy stosowaniu postanowień § 127. należy mieć zawsze na uwadze także tę zarządzenia, które w myśl § 285. Ministerstwo skarbu wydało lub wyda celem przestrzegania wzajemności (reciprocitas), w celu przeprowadzenia środków odwetowych (retorsyi) lub dla zapobieżenia podwójnym opodatkowaniom.

3. Pod względem zakresu dochodów podlegających podatkowi rozróżnia ustawa w § 127., ustęp 1. i ustęp 2., następujące dwa przypadki:

II. 1. Pierwszy przypadek stanowi obowiązek podatkowy mieszkających w krajach tutejszych osób

fizycznych bez względu na przynależność państwową oraz mających tutaj siedzibę osób prawnych co do całej kwoty dochodów podatkowi rentowemu podlegających, gdziekolwiek nabywanych i dokądkolwiek sprowadzanych, jednakże z tym wyjątkiem, że dochody, płynące z zagranicy, są wyłączone od podatku rentowego wówczas; jeżeli dowodnie podlegają zagranicą osobnemu bezpośredniemu opodatkowaniu, nie licząc tu podatku dochodowego odbiorców.

Miejsce zamieszkania należy oceniać według postanowień normy jurysdykcyjnej z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 111 (porównaj artykuł 1., IV., l. 1., lit. *a*, przepisu wykonawczego do rozdziału IV.).

Zastrzeżone pozostają szczególne wskazówki w celu przestrzegania wzajemności (§ 285.). Wskazówki takie są wydane w § 17. ogłoszonego ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, układu z Węgrami w celu unikania podwójnych opodatkowań, wskutek czego obywatele węgierscy, mający w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych posadę przy Najwyższym Dworze, w wspólnych Ministerstwach i w wspólnej Najwyższej Izbie obrachunkowej lub w królewsko-węgierskiem Ministerstwie przy Najwyższym Dworze w Wiedniu, albo służący w wspólnem wojsku lub marynarce wojennej, nie podlegają tutejszokrajowemu podatkowi rentowemu co do poborów rentowych, płynących z krajów Korony węgierskiej.

Stosownie do tego nie pociąga się także obywateli tutejszych krajów, którzy w krajach Korony węgierskiej zajmują analogiczne posady, co do poborów rentowych, pobieranych przez nich z krajów tutejszych, do płacenia podatku od odsetek kapitałów i podatku rentowego na Węgrzech.

Podobnie także małżonek i małoletnie dzieci tych osób, które żyją z niemi w wspólnem gospodarstwie domowem, nie podlegają co do poborów rentowych, pobieranych przez nich z obszaru innego państwa, tutejszokrajowemu podatkowi rentowemu, względnie węgierskiemu podatkowi od odsetek kapitałów i podatkowi rentowemu.

Za służące w c. i k. wojsku (w c. i k. marynarce wojennej) należy uważać osoby wojskowe, służące czynnie i będące na urlopie z płacą tymczasową, oraz osoby wojskowe, będące w stanie spoczynku, zatrudnione w służbie przy komendach (władzach, zakładach) c. i k. wojska (c. i k. marynarki wojennej) za zapłatą nadwyżki poborów aktywalnych albo wynagrodzenia dziennego lub remuneracyi.

Pod przepis § 17. wspomnianego układu podpadają nadto delegaci weterynaryjni przynależni do państwa węgierskiego, wysłani do tutejszego obszaru państwowego w celu przeprowadzenia artykułu XX. zatwierdzonego ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278, układu, dotyczącego unormowania wzajemnych stosunków handlowych i obrotowych (punkt IV., l. 1., reskryptu wykonawczego Ministerstwa skarbu z dnia 31. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 11 z roku 1908.)

Powyższe postanowiena szczególne należy także analogicznie stosować w stosunku do Bośni i Hercegowiny.

Po myśli artykułu 4., ustęp III., zawartego z Królestwem Bawaryi traktatu państwowego z dnia 3. lipca 1913, Dz. u. p. Nr. 243, pozostawionem jest państwu ojczystemu opodatkowanie rent kapitałowych i tym podobnych poborów bawarskich funkcyonaryuszy państwowych, przebywających z powodów służbowych w tutejszych krajach, i austryackich funkcyonaryuszy państwowych, przebywających w Bawaryi z powodów służbowych, a to z ograniczeniami, wynikającemi z ustępów I. i II. wspomnianego artykułu.

2. Przez szczególne bezpośrednie opodatkowanie zagranicą, wspomniane w § 127., ustęp 1., należy rozumieć tylko zagraniczne bezpośrednie podatki państwowe. Jednakowoż ustawa nie wymaga, aby nałożony zagranicą szczególny bezpośredni podatek państwowy był takiego samego rodzaju, co któryś z wprowadzonych w Austryi podatków dochodowych.

Ponadto nie jest miarodajnem, w jakiej postaci bywa zagraniczny podatek pobierany, czy, jak n. p. przy podatkach od rent kapitałowych i od majątku istniejących w niektórych państwach Rzeszy niemieckiej, na zasadzie indywidualnego przypisania u pobierającego rentę, czy też jak n. p. przy węgierskim podatku od odsetek od kapitałów i podatku rentowym, przy włoskim imposta sui redditi di ricchezza mobile, przy rosyjskim podatku od rent kapitałowych, w drodze potrącenia przez dłużnika albo w końcu w inny jakiś sposób. W szczególności więc będą musiały po myśli § 127., ustęp 1., pozostać wolne od podatku rentowego w tutejszych krajach także pobory, płynące z pruskich akcyi i kuksów, które obciążone są pruskim podatkiem dochodowym, wymierzonym wypłacającym spółkom akcyjnym i gwarectwom.

Co do poszczególnych rodzajów podatków zagranicznych istnieją w tym względzie wyraźne układy międzynarodowe. I tak należy po myśli artykułu 5. zawartego z Królestwami Prus i Saksonii tudzież z Wielkiem Księstwem badeńskiem i heskiem układu w celu zapobiegania podwójnym opodatkowaniom z dnia 21. czerwca 1899, Dz. u. p. Nr. 158 z roku 1900, z dnia 21. stycznia 1903, Dz. u. p. Nr. 123, z dnia 7. listopada 1908, Dz. u. p. Nr. 110 z roku 1909, i z dnia 3. stycznia 1912, Dz. u. p. Nr. 102, uważać za szczególne bezpośrednie opodatkowanie po myśli § 127., ustęp 1., obowiązujące w tych państwach podatki uzupełniające i podatki od majątku, tudzież po myśli punktu 5. analogicznego układu z Księstwem Liechtenstein (ogło-

szonego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 18. maja 1901, Dz. u. p. Nr. 68) podatek osobisty (klasowy) Księstwa Liechtenstein.

Węgierski podatek górniczy (1875, XXVII., a. u.) należy uważać za szczególne bezpośrednie opodatkowanie po myśli § 127. Dochody z kuksów węgierskich przedsiębiorstw górniczych, obciążonych wspomnianym podatkiem, będą zatem musiały być uwolnione od tutejszokrajowego podatku rentowego.

Co do odsetek i dywidend od francuskich papierów wartościowych (z wyjątkiem papierów wartościowych państwowych) obowiązuje wydane na zasadzie § 285. obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 23. lipca 1898, Dz. u. p. Nr. 123, wedle którego tego rodzaju pobory rentowe w razie zaistnienia innych ogólnych warunków ustawowych należy na zasadzie zeznań poddać w tutejszych krajach podatkowi rentowemu, bez względu na ewentualne odpodatkowanie tych poborów we Francyi.

3. Co do wykazania opodatkowania zagranicą należy mieć na uwadze:

*a)* O ile podatnik twierdzi, że jest obciążony odnoszącym się do niego indywidualnym przypisem zagranicznego bezpośredniego podatku państwowego co do płynących z zagranicy poborów, podlegających jako takie podatkowi rentowemu w krajach tutejszych, musi się oczywiście jemu pozostawić dostarczenie dowodu co do uskutecznionego opodatkowania tych właśnie poborów (n. p. zapomocą zagranicznego nakazu płatniczego, kwitu podatkowego itp.).

*b)* Kwestya uwolnienia od tutejszokrajowego podatku rentowego może jednak — bez względu na przypisanie podatku zagranicą, uskutecznione dla podatnika indywidualnie — wchodzić także w rachubę z tego powodu, że odnośne pobory zagranicą dotknięte są szczególnem bezpośredniem opodatkowaniem w inny sposób, ewentualnie przez potrącenie przy wypłacie albo przez opodatkowanie samej spółki akcyjnej. Tego rodzaju kwestye mają bezpośrednie praktyczne znaczenie zwłaszcza przy zagranicznych papierach wartościowych.

Ministerstwo skarbu będzie od czasu do czasu zawiadamiało władze podatkowe jak dotychczas tak też w przyszłości, co do jakich papierów zagranicznych wykazane są tego rodzaju stosunki, wykluczające obowiązek płacenia w tutejszych krajach podatku rentowego od dochodów, względnie jakich podatnik ma dostarczyć potwierdzeń.

W przypadkach, których nie można rozstrzygnąć na podstawie tych obowieszczeń Ministerstwa skarbu, ciąży na podatniku obowiązek dostarczenia zupełnego dowodu co do okoliczności, przytoczonych w celu uzasadnienia twierdzonego uwolnienia. Jedynie co do prawnej natury odnośnego zagranicznego podatku nie trzeba będzie z reguły nakładać na podatnika ciężaru dowodu, przeciwnie zaś w razie zachodzących wątpliwości trzeba będzie zasięgnąć rozstrzygnienia Ministerstwa skarbu.

To samo ma nastąpić, jeżeli podatnik twierdzi, że wskazówka, zawarta w zawiadomieniach Ministerstwa skarbu, nie odpowiada § 127. względnie § 285., bądźto z powodu zaszłej tymczasem w państwie zagranicznem zmiany ustawy albo ze względu na stosowaną wzajemność (reciprocitas) albo z innych powodów.

Co do dalszych szczegółów odsyła się tylko do szczegółowych zestawień i objaśnień, zawartych we wspomnianych zawiadomieniach. Zestawienia te i objaśnienia dają mianowicie także wskazówki co do traktowania pod względem prawno-podatkowym dochodów z akcyi, pryorytetów i innych papierów wartościowych, puszczonych w obieg w krajach Korony węgierskiej, Bośni i Hercegowinie (porównaj także obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 31. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 9 z roku 1908, oraz reskrypt Ministerstwa skarbu z tej samej daty, Dz. u. p. Nr. 10 z roku 1908).

4. Odsetki i dywidendy przedsiębiorstw zagranicznych uwolnione są zresztą od podatku rentowego, jeżeli te zagraniczne przedsiębiorstwa podlegają, choćby tylko częściowo, podatkowi zarobkowemu według rozdziału II.

III. 1. Drugi przypadek stanowi powinność podatkowa nie mieszkających w krajach tutejszych osób fizycznych bez względu na przynależność państwową i nie mających tutaj siedziby osób prawnych co do poborów, podlegających określonemu w § 133. potrąceniu podatku, oraz co do innych poborów, podlegających podatkowi rentowemu, które się pobiera z krajów tutejszych.

2. Gdyby władze podatkowe spostrzegły, że z zastosowania postanowień powyższych w związku z opodatkowaniem zagranicznem wynika naruszenie wzajemności (reciprocitas) lub powstają inne niewłaściwości a w szczególności podwójne opodatkowania, wolno im w myśl § 285. przedkładać wnioski co do zaradzenia temu władzy skarbowej krajowej, która w tym względzie złoży sprawozdanie Ministerstwu skarbu.

3. Podatników, przebywających stale poza obrębem obszaru obowiązywania ustawy niniejszej, można zniewolić do wymienienia mieszkającego tu pełnomocnika (§ 265.).

4. Odmiennie od zasadniczej reguły, określonej w § 127., ustęp 2., nie należy poddawać tutejszokrajowemu podatkowi rentowemu odsetek, pobieranych zagranicą przez przedsiębiorstwo, obowiązane do publicznego składania rachunków a mające siedzibę w krajach Korony węgierskiej (względnie w Bośni i Hercegowinie), od jego kapitałów w tutejszych krajach ulokowanych (§ 19. układu, obwieszczonego ustawą z dnia 30. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 278.).

### Artykuł 7.

### Wymiar podatku rentowego.

(§ 131.)

I. Wymiar podatku rentowego wynosi dwa procent, o ile co innego nie jest wyraźnie postanowione.

II. Wyższą stopę podatkową stosuje się w następujących przypadkach:

1. Dziesięć procent wynosi podatek rentowy od odsetek tych części długu państwa, które

*a)* ani nie są osobnemi ustawami zwolnione od uiszczania tego podatku (artykuł 5., l. 6.);

*b)* ani nie podlegają według IV. większemu potrąceniu.

Ponieważ nadto udziałowe przekazy hipoteczne (asygnaty salinowe), zaintabulowane na żupach w Gmunden, Aussee i Hallein, są wyraźnie wyłączone od podatku dziesięcioprocentowego, a w skutek tego podlegają tylko dwuprocentowemu podatkowi, przeto obecnie podlegają dziesięcioprocentowej stopie podatku już tylko wyjątkowe części długu państwa, co do których także dotychczas potrącano dziesięć procent.

2. Dziesięcioprocentowemu podatkowi rentowemu podlegają nadto renty wykupna, płacone za upaństwowione lub trwale przez państwo do utrzymywania w ruchu objęte koleje żelazne lub jakiekolwiek inne przedsiębiorstwa, o ile przy nabyciu na rzecz państwa lub objęciu ruchu nie zostało lub nie będzie im nadane osobnemi ustawami uwolnienie od podatku.

3. Nakoniec podlegają dziesięcioprocentowemu podatkowi rentowemu odsetki od emitowanych przed wejściem w życie ustawy o podatkach osobistych obligacyi tutejszokrajowych pożyczek krajowych, pożyczek funduszów publicznych i stanów. Odsetki od obligacyi wyżej oznaczonych, emitowanych po wejściu wspomnianej ustawy w życie, podlegają natomiast tylko dwuprocentowemu podatkowi rentowemu.

Ustawa o podatkach osobistych stanowi jednak, że kwoty podatku, przypadające wedle obowiązujących planów umorzenia od odsetek od pożyczek przed wejściem w życie ustawy niniejszej przez fundusze publiczne, stany i kraje emitowanych, płacić należy skarbowi państwa także w tym razie, jeżeli stosunek pożyczkowy z dotychczasowymi wierzycielami został przedwcześnie rozwiązany lub przeistoczony wskutek pośredniej lub bezpośredniej konwersyi na nową pożyczkę krajową.

Władze podatkowe, jakoteż władze skarbowe krajowe, dowiedziawszy się o takich konwersyach, winny bezzwłocznie zdać o tem sprawę Ministerstwu skarbu, które w każdym z osobna przypadku wyda bliższe polecenia.

4. Wysokość podatku rentowego od czynszów dzierżawnych za przedsiębiorstwa, puszczone w dzierżawę, o ile czynsze takie w ogóle podlegają podatkowi rentowemu (artykuł 2., l. 4.), ustanowiona jest na trzy procent.

Pojęcie „przemysłu“ obejmuje tu nietylko przedsiębiorstwa zarobkowe, unormowane w ordynacyi przemysłowej, lecz także w ogóle każde przedsiębiorstwo wykonywane dla zarobku, bądźto trwale, bądź też przy nadarzającej się sposobności.

W razie wydzierżawienia przemysłu podlega trzyprocentowemu podatkowi rentowemu cały podlegający podatkowi rentowemu czynsz dzierżawny wraz z wynagrodzeniem, umówionem za puszczenie w dzierżawę należących do przedsiębiorstwa środków ruchu (urządzenia, maszyny itp.).

III. Natomiast obowiązuje po myśli § 131., ustęp 1., lit. *d*, względnie ustawy z dnia 26. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 80., zniżona stopa podatkowa, wynosząca

*a)* półtora procent dla odsetek:

1. Od wkładek oszczędności w kasach oszczędności, tudzież w stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych oraz kasach zaliczkowych, a to bez względu na to, czy te ostatnie należą czy nie należą do przedsiębiorstw według § 85. uprzywilejowanych.

Wkładki w wspólnych kasach sierocych uważane być mają na równi z wkładkami oszczędności w kasach oszczędności.

2. Od listów zastawnych zakładów hipotecznych, nie obliczonych na zysk i opartych na zasadzie wzajemności.

*b)* pół procent dla odsetek:

1. Od listów zastawnych i od emitowanych na zasadzie udzielonych pożyczek obligacyi zakładów kredytowych krajowych wraz z Galicyjskiem Towarzystwem kredytowem ziemskiem, tudzież zakładów kas oszczędności, wydających listy zastawne, wraz z Centralnym Bankiem niemieckich kas oszczędności w Pradze i Centralnym Bankiem czeskich kas oszczędności w Pradze.

2. Od częściowych zapisów długu, emitowanych przez c. k. uprzywilejowany austryacki Zakład kredytowy dla przedsiębiorstw komunikacyjnych i robót publicznych.

3. Tej samej stopie podatkowej podlegają po myśli § 3., ustęp 1. i 2., układu, ogłoszonego obwieszczeniem Ministerstwa skarbu z dnia 31. grudnia 1907, Dz. u. p. Nr. 9 z roku 1908, odsetki od listów zastawnych takich węgierskich zakładów, które wedle swych statutowych postanowień i całej swej organizacyi wewnętrznej można uważać na równi z zakładami emisyjnymi, wymienionymi w ustawie z dnia 26. czerwca 1901, Dz. u. p. Nr. 80. (por. powyższą liczbę 1. i 2.).

Odsetki od innych listów zastawnych, emitowanych w krajach Korony węgierskiej, podlegają w krajach tutejszych dwuprocentowemu podatkowi rentowemu.

Oczywiście należy podatek rentowy w wymiarze, określonym pod liczbą 3., pobierać tylko pod tym warunkiem, że odsetki od przytoczonych tutaj listów zastawnych nie mają być wedle ogólnych prawno-podatkowych postanowień traktowane korzystniej jako dochody z papierów wartościowych, emitowanych poza obrębem tutejszego obszaru państwowego.

Podatek przypadający od poboru powyższych odsetek (liczba 3.) pobiera się na zasadzie zeznań.

IV. Wymiaru podatku, zaprowadzonego ustawą z dnia 20. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 66, nie narusza ustawa o podatkach osobistych.

V. Wykaz podlegających podatkowi rentowemu papierów wartościowych (artykuł 1., I., l. 10.) zawiera także wyszczególnienie wymiaru podatku na każdy z nich przypadającego.

Gdyby pomimo tego zachodziła co do któregoś z papierów wątpliwość, czy się ziszczają warunki pod III. przepisane, udać się należy do Ministerstwa skarbu po szczegółowe polecenia z przedstawieniem zachodzących stosunków.

## Rozdział II.

### Potrącanie podatku rentowego przez dłużnika.

Artykuł 8.

**Przypadki, w których potrącenie następuje; skutek prawny potrącenia.**

(§ 133.)

I. W następujących przypadkach pod 1. i 2. przytoczonych odbywa się potrącenie podatku rentowego przez dłużnika w ten sposób, że dłużnicy względnie ich kasy i biura wypłacające obowiązani są z każdej raty poborów, podatkowi rentowemu podlegających, które oni wypłacają, potrącać przypadające w myśl §. 131. (por. art. 7.) stopy procentowe a następnie oddawać kwoty podatkowe do kasy państwa. Potrącanie uskuteczniać mają:

1. Kasy a względnie biura płatnicze państwa, krajów i funduszów publicznych co do wszelkich podlegających podatkowi rentowemu poborów, które wymienione osoby prawne są dłużne i wypłacają, z jedynym wyjątkiem wypłacanego ewentualnie przez nie czynszu dzierżawnego podatkowi rentowemu podlegającego.

Obowiązek potrącania rozciąga się więc w szczególności nie tylko na odsetki i renty od wymienionych w § 131., lit. *a* i *d*, a względnie pod § 131., lit. *c*, podpadających papierów wartościowych przez wymienione osoby prawne emitowanych, lecz także na wszelkie inne rodzaje poborów podatkowi rentowemu podlegających, z wyjątkiem czynszów dzierżawnych, a więc w szczególności także na renty odkupu i wynagrodzenia itd.

Wspólne kasy sieroce mają obowiązek potrącania podatku rentowego tylko co do odsetek od wkładek, wypłacanych pupilom, nie zaś także co do odsetek od pożyczek w innej wspólnej kasie sierocej.

2. Kasy a względnie biura płatnicze powiatów i gmin, jakoteż przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków:

*a)* co do podległych podatkowi rentowemu odsetek i rent od papierów wartościowych, emitowanych przez wspomnianych dłużników, a więc w szczególności co do kuponów od pożyczek miejskich, rozłożonych na częściowe zapisy długu, i od wszelkich innych zapisów długu, a to bez względu na to, czy wypłata następuje drogą wykupna kuponów czyli też, jak się to dzieje z asygnatami kasowemi, w inny sposób;

*b)* co do podległych podatkowi rentowemu odsetek od wkładek oszczędności.

II. Co do Banku austryacko-węgierskiego obowiązuje artykuł IV. ustawy z dnia 8. sierpnia 1911, Dz. u. p. Nr. 157, względnie artykuł VI. czwartej części, rozdziału pierwszego rozporządzenia cesarskiego z dnia 21. września 1899, Dz. u. p. Nr. 176.

III. 1. Obowiązek potrącania a względnie uiszczania podatku rentowego nastaje nie tylko w tych przypadkach, w których pobory podatkowi rentowemu podlegające rzeczywiście są wypłacane, lecz nadto także już wtedy, gdy dochody takie zapisuje się w jakiejkolwiek formie jako należytość uprawnionego do poboru; jeżeli n. p. bank nie wypłaca gotówką odsetek od swoich listów zastawnych, lecz odrazu dolicza takowe jako należytość na rachunku bieżącym swoich klientów, to i tak winien potrącić względnie odesłać podatek rentowy, przypadający od odsetek od listów zastawnych;

podobnie także kasy oszczędności winny potrącać względnie odsyłać podatek rentowy od niewypłacanych lecz do kapitału składającego dopisywanych odsetek i procentów od procentów, jakie niosą wkładki oszczędności.

2. Potrącenie to odbywać się powinno jednocześnie z zapisaniem odsetek w rachunku, a więc według tego, jak odsetki te są kapitalizowane, rocznie, półrocznie lub kwartalnie; rozumie się jednak samo przez się, że, gdyby rachunek miał być później wypłacony w gotówce, podatku rentowego nie można ponownie potrącać, lecz w przypadku takim potrącenie podatku rentowego ma się ograniczyć tylko do bieżących odsetek, jeszcze nie zapisanych jako należytość a względnie nie skapitalizowanych.

3. Podatek rentowy potrącać należy od całej sumy poborów powyżej oznaczonych podatkowi rentowemu podlegających, które wyżej wspomniani dłużnicy wypłacają, bez względu na to, komu lub w którem miejscu są wypłacane. Stosownie do § 135. odpowiedzialni wobec skarbu państwa za właściwe potrącenie podatku rentowego są sami wymienieni poprzednio dłużnicy, nie zaś poszczególne ich kasy lub biura wypłaty; przeto dłużnicy ci są także obowiązani wydać swoim kasom i biurom płatniczym potrzebne polecenia co do przeprowadzenia ewentualnego potrącenia podatku rentowego względnie odsyłania tegoż podatku rentowego do kasy państwa; odnosi się to mianowicie także do tego przypadku, gdyby kasa lub biuro płatnicze jednego z poprzednio wymienionych dłużników znajdowało się zagranicą.

Powyższe przepisy nie naruszają odpowiedzialności kas wobec dłużnika, a w szczególności odpowiedzialności funkcyonaryuszów kas państwowych wobec ich władzy przełożonej.

IV. Według § 133. ma dłużnik potrącać podatek rentowy „uprawnionemu do poboru“ tak, żeby ten ostatni ponosił podatek, jeżeli niema odmiennych wyraźnych umów z dłużnikiem.

Ustawa o podatkach osobistych nie zabroniła jednak, żeby dłużnik na zasadzie umowy objął na własny rachunek podatek, który ma być potrącany.

Nie należy wcale do władz podatkowych orzekanie odnośnie do podatku rentowego ustawą niniejszą zaprowadzonego o skutkach prawnych umów tego rodzaju w ogólności, zawartych czy to zanim ustawa o podatkach osobistych weszła w życie, czy później, jakoteż w szczególności orzekanie o podnoszonym ewentualnie skutku prawnym zrzeczenia się przez dłużnika potrącania podatku, przysługującego mu według ustaw poprzednich, przejęcia podatku, obciążającego według ustaw poprzednich wierzyciela, zapewnienia „wypłaty wolnej od potrącenia“ itp.

Wnoszone w tym celu podania lub zażalenia należy odsyłać na drogę prawa cywilnego.

Natomiast należy do właściwości władz podatkowych orzekanie o zażaleniach, w których na zasadzie postanowień ustaw podatkowych albo podniesiono niedopuszczalność potrącenia podatku albo zaczepiono wysokość zastosowanej stopy podatkowej, lub których przedmiotem są inne kwestye prawno-podatkowe.

Zażalenia tego rodzaju mogą uprawnieni do poboru, wykazując swą legitymacyę do żalenia się, wnosić w ciągu 30 dni po uskutecznieniu potrącenia do tej władzy podatkowej pierwszej instancyi, której obowiązkiem jest nadzorowanie prawidłowego potrącania podatku rentowego przez kasę wypłacającą (artykuł 9., l. 2. do 5.).

Przeciw orzeczeniom co do takich zażaleń dopuszczalny jest rekurs do krajowej władzy skarbowej, która wydaje co do tego ostateczne rozstrzygnienie (artykuł 10., l. 2., przepisu wykonawczego do rozdziału VI.).

## Artykuł 9.

### Nadzór władz podatkowych nad odsyłaniem podatku rentowego, pobieranego drogą potrącenia.

1. Do nadzoru nad tem, czy przepisane w § 133. potrącanie podatku rentowego odbywa się prawidłowo, powołane są władze podatkowe pierwszej instancyi i władze skarbowe krajowe.

2. Co do dłużników, obowiązanych do publicznego składania rachunków, winny przedewszystkiem te władze podatkowe, które są właściwemi do wymierzania podatku zarobkowego według rozdziału II., czuwać także nad dopełnieniem obowiązków, ciążących na tych przedsiębiorstwach według § 133., a to co do wszystkich biur płatniczych.

3. Do nadzoru nad kasami powiatów i gmin powołane są te władze podatkowe, w których okręgu znajdują się gminy a względnie ma siedzibę reprezentacya powiatowa.

4. Obowiązek nadzoru nad biurami płatniczemi krajów i funduszów publicznych ciąży na władzy podatkowej w siedzibie administracyi kraju a względnie administracyi funduszu publicznego; jeżeli jest tam kilka władz podatkowych pierwszej instancyi, postanawia władza skarbowa krajowa, która z tych władz ma nadzór sprawować.

5. Nadzór nad biurami płatniczemi państwa należy zwyczajnie do tej władzy podatkowej, w której okręgu znajduje się kasa państwowa; zastrzega

się jednak władzy skarbowej krajowej wydanie w tym względzie szczególnych zarządzeń.

6. Wszystkie władze podatkowe są nadto obowiązane, poza wykonywaniem czynności urzędowych, do których je dalsze artykuły szczególnie zobowiązują, wspierać władze podatkowe pod l. 2. do 5. wymienione w sprawowaniu nadzoru i o spostrzeżeniach swoich, tyczących się istniejących w ich okręgu biur płatniczych dłużników wszelkiego rodzaju do potrącania obowiązanych, uwiadamiać właściwe władze podatkowe.

7. Ażeby nadzór nad dłużnikami mógł być skuteczny, muszą władze podatkowe pod l. 2., do 5. oznaczone, najprzód postarać się o przegląd dłużników swego okręgu, obowiązanych w myśl § 133. do potrącania podatku rentowego, jakoteż o przegląd ilości i wysokości, tudzież szczegółów oprocentowania i umarzania długów, podpadających pod § 133.

O ile chodzi przytem o papiery wartościowe, dostarczy wykaz, wspomniany w artykule 1., I., l. 10., ustęp 2., ważnych wskazówek, z niego bowiem władza podatkowa będzie mogła dowiedzieć się o przeważnej części znajdujących się w jej okręgu dłużników takich poborów, podatkowi rentowemu podlegających.

Dalszym wielce ważnym środkiem pomocniczym w tym względzie będą także katastry, utrzymywane w myśl artykułu 51. przepisu wykonawczego do rozdziału II., tudzież zamknięcia rachunkowe przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi publicznego składania rachunków, z tych ostatnich bowiem będzie można dowiedzieć się nietylko o tem, czy przedsiębiorstwa te wypłacały odsetki, podlegające podatkowi rentowemu (od listów zastawnych, asygnat kasowych, wkładek oszczędności itd.), lecz zwłaszcza także o wysokości, w jakiej te wypłaty uskuteczniono.

8. Przy użyciu tych środków pomocniczych i wszelkich innych, jakimi władza podatkowa będzie jeszcze ewentualnie rozporządzała, wygotuje ona dla siebie podług formularza *B* „Spis dłużników w okręgu, obowiązanych w myśl § 133. do potrącania podatku rentowego przy wypłacie odsetek“ i na podstawie tegoż będzie jak najtroskliwiej czuwała nad tem, żeby wszyscy ci dłużnicy i co do wszystkich swoich długów, podpadających pod § 133., przedkładali przepisane wykazy (zobacz artykuł 10.) w terminie ustawowym lub drogą rozporządzenia osobno wyznaczonym. Władze podatkowe, w których okręgu znajduje się znaczna ilość takich dłużników, mogą spis ten utrzymywać także na luźnych kartkach odpowiedniemi przedziałkami opatrzonych.

Formularz *B*.

9. Nadto uwiadomić należy w sposób odpowiedni urzędy podatkowe o tem, że mają odbierać przesyłane kwoty podatku, których od dłużników należy oczekiwać (artykuł 10.).

Artykuł 10.

**Odsyłanie do władz podatkowych i wykazywanie przed niemi podatku rentowego, pobieranego drogą potrącania.**

1. Co się tyczy utrzymywania rachunków co do potrąceń, uskutecznianych przez kasy państwa, i odsyłania takowych, obowiązują odnośne przepisy i wskazówki, udzielone tym kasom.

2. W wszystkich innych przypadkach, z zastrzeżeniem postanowień, podanych niżej pod l. 6., należy kwoty, które biura płatnicze dłużnika miały po myśli poprzedniego artykułu potrącić w ciągu każdego kwartału kalendarzowego, odsyłać do kasy państwowej w ciągu dni 14 po skończeniu się tego kwartału; odsyłać należy — z zastrzeżeniem osobnych postanowień co do szczególnych przypadków — zawsze do tego urzędu podatkowego, w którego okręgu znajduje się kasa lub biuro płatnicze, wypłacające dochód podatkowi rentowemu podlegający; w miastach, w których podatki pobierają miejskie urzędy podatkowe, urzędy te powołane są także do odbierania sum odsyłanych.

Gdyby kasa wypłacająca lub biuro płatnicze znajdowało się zagranicą, odsyłać ma do tej państwowej kasy krajowej, w której okręgu znajduje się główna kasa dotyczącego dłużnika a względnie siedziba przedsiębiorstwa, obowiązanego do publicznego składania rachunków.

3. Jednocześnie z odesłaniem oddać należy urzędowi podatkowemu w dwóch wygotowaniach wykaz podług formularza *C*, objaśnionego bliżej pod l. 4.

Formularz *C*.

Jeden egzemplarz tego wykazu zwraca się stronie po potwierdzeniu odesłania na samym wykazie i na odcinku (przedziałka 7.).

Drugi egzemplarz służy urzędowi podatkowemu za poświadczenie złożenia. Na jego podstawie urząd podatkowy poczyni potrzebne zapiski.

4. Wykaz podług formularza *C* zawierać ma w przedziałce 1. oznaczenie poszczególnych kategoryi wypłaconych względnie zapisanych jako należytość poborów, podatkowi rentowemu podległych — n. p. odsetki od listów zastawnych Banku hipotecznego Margrabstwa morawskiego (oddzielnie podług rozmaitego ich oprocentowania po 4, 5 i $5^1/_2$ od sta); albo: odsetki pożyczki miasta Budziejowic (oddzielnie podług rozmaitych walut); albo: odsetki od asygnat kasowych itd. — w przedziałce 2. zawierać ma stopę procentową, na której opiera się wypłata, w przedziałce 4. stopę procentową, przyjętą za podstawę potrącenia podatku itd.

5. Wykaz podług formularza *C*, który urząd podatkowy stronie zwraca a z którego strona może

oddzielić przedziałkę 7. i zatrzymać dla siebie jako dowód kasowy, winna strona w celu sprawdzenia uskutecznionego potrącenia podatku rentowego przedłożyć tej władzy podatkowej pierwszej instancyi, w której okręgu znajduje się kasa wypłacająca; gdyby kasa ta znajdowała się zagranicą, przedłożyć należy wykaz *C* tej władzy podatkowej pierwszej instancyi, w której okręgu znajduje się państwowa kasa krajowa pod l. 2. oznaczona.

Kasy państwowe są także obowiązane do przedkładania tego wykazu.

6. Po myśli § 134. upoważniony jest Minister skarbu wyznaczać dłużnikom do potrącania obowiązanym dłuższe terminy obrachunku i poczynić im ułatwienia przy wygotowywaniu wspomnianych wykazów. Ułatwienia takie mogą w szczególności polegać także na dozwoleniu dłużnikowi, aby podatek rentowy, w rozmaitych biurach wypłaty potrącony, składał i wykazywał łącznie w kasie a względnie u władzy podatkowej w siedzibie przedsiębiorstwa. Tego rodzaju prośby stron lub wnioski władz podatkowych przedkładać należy Ministerstwu skarbu z wyłuszczeniem zachodzących stosunków.

### Artykuł 11.

**Badanie wykazów; wymierzanie ewentualnych dopłat; upominanie się o brakujące wykazy względnie kwoty podatku.**

1. Władza podatkowa winna zbadać ściśle nadesłane jej wykazy *C* i przekonać się w najkrótszej drodze, czy podatek został rzeczywiście odesłany.

2. Jeżeli władza podatkowa, do której wykaz nadszedł, nie jest do nadzorowania powołana (artykuł 9.), winna w przeciągu dni ośmiu odesłać wykaz do władzy podatkowej do tego właściwej.

3. Władze podatkowe, do nadzoru powołane, winny utrzymywać w ewidencyi nadsyłanie tych wykazów (artykuł 9., l. 8.), w razie potrzeby upominać się o nie a następnie wszystkie wykazy do nich nadchodzące badać w myśl postanowień niżej podanych.

4. Badając wykazy *C*, należy najprzód sprawdzić, czy zastosowano właściwą stopę podatkową i czy odesłaną sumę należycie podług tej stopy obliczono; następnie badać należy w szczególności to, czy obliczono i odesłano podatek od wszystkich kategoryi długów w myśl § 133. potrącaniu podlegających.

5. Nadto badać należy, czy wykazana suma ogólna odsetek, podatkowi rentowemu podlegających, zgadza się z sumą kapitału dłużnego, zalegającego jeszcze stosownie do planu losowania lub zamknięcia rachunków, a względnie z długami lub odsetkami, uwidocznionemi w zamknięciu rachunków lub w innych wykazach dłużnika; w celu umożliwienia tego badania ma władza podatkowa postarać się stosowną drogą o te dokumenty, bądź to od samego dłużnika, bądź też w drodze rekwizycyi od innych władz.

6. Gdyby w tym względzie okazała się niezgodność, zażądać należy od dłużnika wyjaśnienia; w razie potrzeby zarządzić należy dalsze dochodzenia w celu wyjaśnienia tej różnicy; gdyby się wskutek tego okazało, że podatek rentowy nie od wszystkich jemu podległych dochodów był potrącony, lub że podatek rentowy w jakikolwiek inny sposób za nizko był obliczony, władza podatkowa winna uwiadomić obowiązanego do poboru i odsyłania podatku rentowego o przypadających według ustawy dopłatach z odsetkami zwłoki, w myśl następnego artykułu obliczonemi, zapomocą wezwania płatniczego podług formularza *D*, a jednocześnie zawiadomić także właściwy urząd podatkowy zapomocą formularza *E*.

Formularz *D*. Formularz *E*.

7. Od tego wezwania płatniczego dopuszczalny jest rekurs do władzy skarbowej krajowej, który wnieść należy w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu.

8. Jeżeli od jednego z dłużników nie nadejdzie wykaz *C* w wyznaczonym terminie, winna władza podatkowa najprzód zażądać od podatnika zapomocą wezwania *F* wyjaśnienia tej okoliczności a w danym wypadku zarządzić dalsze postępowanie w myśl postanowień powyższych.

Formularz *F*.

9. Gdyby sprawdzenie wykazało nadpłatę ze strony kasy odsyłającej, winna władza podatkowa z urzędu zarządzić zwrot przypadającej nadwyżki i w sposób odpowiedni uwiadomić o tem dłużnika.

### Artykuł 12.

**Postępowanie w razie spóźniania się z odsyłaniem podatku rentowego; pobór dopłat.**

1. Jeżeli dłużnicy w § 133. oznaczeni odsyłają wprawdzie przypadający podatek w zupełności, lecz nie we właściwym czasie, winni za czas opóźnienia wysyłki poza terminy ustawowe lub drogą rozporządzenia wyznaczone płacić od kwot podatku, nie we właściwym czasie przez nich odesłanych, odsetki zwłoki w ustawie z dnia 9. maja 1870, Dz. u. p. Nr. 23,

względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26, ustanowione.

2. Obowiązkowi opłacenia odsetek zwłoki podlega się więc tylko w tym przypadku, jeżeli roczna kwota podatku rentowego, odesłać się mająca, wynosi więcej niż 100 K i nie będzie odesłana najpóźniej w dni 14 po ukończeniu kwartału, ustanowionego dla odsyłania podatku rentowego od każdej poszczególnej raty, względnie do terminu zapłaty, ustanowionego po myśli § 134., ustęp 2. Odsetki zwłoki zaczynają biec w przypadku pierwszym z dniem 15. miesiąca, następującego po odnośnym kwartale, w przypadku drugim z dniem po upływie ustanowionego terminu zapłaty, a kończą się w dniu faktycznego uiszczenia zapłaty.

Do zapłacenia tych odsetek zwłoki wzywać należy osobnemi wezwaniami płatniczemi podług formularza *G*.

Formularz *G*.

3. Jeżeli dłużnicy w § 133. oznaczeni nie odsyłają w ogóle przypadającego podatku rentowego albo nie w całości, w takim razie, o ile okoliczność ta nie została dostatecznie wyjaśniona przez dochodzenia w myśl artykułu poprzedzającego wdrożyć się mające, wydać należy co do kwoty nieodesłanej wezwanie płatnicze podług formularza *D*; także i w tym przypadku, jeżeli roczna kwota podatku rentowego, odesłać się mająca, przenosi 100 K, płacić należy odsetki zwłoki, które oblicza się w myśl powyższej liczby 2.

z *D*.

z *E*.

4. Z wymienionemi kwotami, o które upominać się należy zapomocą wezwań płatniczych według formularzy *D* i *G*, postąpić należy w ogóle jak z podatkami bezpośrednimi obowiązanego do potrącania podatku rentowego.

z *F*.

5. W szczególności więc ocenić należy według postanowień ustawy z dnia 18. marca 1878, Dz. u. p. Nr. 31, także pytanie, czy prawo państwa do wymierzenia lub poboru tego podatku rentowego co do tego dłużnika przedawniło się, tudzież czy i o ile można dłużnikowi przypisać winę w razie nieściągnięcia a względnie nieodesłania podatku rentowego i czy zachodzi okoliczność uchylająca lub przerywająca przedawnienie.

6. Podobnie pobór i ściągnięcie tych dopłat od obowiązanego do potrącania podatku rentowego nastąpić ma w ogólności według przepisów, tyczących się podatków bezpośrednich; pod tym względem zachodzą jednak następujące różnice:

*a)* Nie należy do tych dopłat pobierać dodatków nieskarbowych, ponieważ podatek rentowy, drogą potrącenia pobierać się mający, stosownie do istoty swojej nie jest przypisywany w pewnem oznaczonem miejscu, przeto pobór dodatków do niego jest w ogóle niemożliwy a więc także w razie dopłat niedopuszczalny.

*b)* Odsetki zwłoki obliczać należy tylko od kwot podatku rentowego, nie zaś także od odsetek zwłoki, których się żąda.

*c)* Egzekucya co do wymaganych dopłat może nastąpić dopiero wtedy, gdy dotyczące wezwanie płatnicze stanie się prawomocne.

Ażeby dopłaty takie mogły być szybko ściągnięte, jak niemniej dla zapobieżenia narastaniu odsetek zwłoki na rachunek rekurenta, bieżących nadal aż do dnia zapłacenia, będą musiały władze podatkowe dokładać starania, żeby rekursy takie były szybko załatwiane i unikać jak najstaranniej wszelkiego opóźnienia w ich załatwianiu.

# Rozdział III.

## Wymiar podatku rentowego, o ile nie następuje potrącenie.

### Artykuł 13.

**Podstawa opodatkowania; miarodajny pod tym względem okres czasu.**

(§ 128.)

1. Podatek rentowy od tych poborów jemu podlegających, które wyjęte są od potrącenia w myśl § 133., wymierza się corocznie, a to z wyjątkiem przypadku, oznaczonego w § 145., ustęp 2., zawsze od sumy rocznej poborów, jakie podatnik otrzymuje.

2. Miarodajnym dla wymiaru podatku jest stan poszczególnych źródeł dochodu z początkiem tego roku podatkowego, za który następuje opodatkowanie. Przy wymiarze za pewien oznaczony rok podatkowy można więc z reguły uwzględniać tylko źródło dochodu, istniejące jeszcze z początkiem tego roku. Porównaj także liczbę 4. niniejszego artykułu oraz liczbę 5. i 6. artykułu 15.

3. Pobory podlegające podatkowi należy poddawać opodatkowaniu w wysokości tej kwoty, jaką osiągnęły istotnie w ostatnim roku, poprzedzającym rok podatkowy.

4. Pobory czasowe, n. p. okolicznościowe dochody z niewykonywanego w sposób przemysłowy wynajmowania losów lub eskontowania weksli, należy opodatkowywać w roku podatkowym, następującym po pobraniu tych dochodów, choćby nawet odnośne źródło dochodu już nie istniało.

5. Jeżeli zamknięcia bilansowe podatnika nie schodzą się z rokiem kalendarzowym, może na jego

życzenie nastąpić obliczenie podstawy opodatkowania według lat gospodarki (bilansowych). Gdy podatnik raz dokona wyboru, to w latach następnych może nastąpić zmiana w sposobie obliczania tylko wtedy, jeżeli będą poczynione starania, żeby przez to żaden okres dochodu nie odpadł całkiem z podstawy opodatkowania lub nie był w nią podwójnie wliczony. Podobną ostrożność należy zachować, gdy okresy bilansowe podatnika ulegają zmianie.

6. Z wydatkami potrącalnymi postępować należy pod względem podanych zasad tak samo jak z przychodami, na których ciążą, jeżeli zaś są niezawisłe od pewnych oznaczonych dochodów, w sposób analogiczny do zarządzeń, przepisanych w punktach 1. do 5.

## Artykuł 14.

### Postanowienia szczególne co do przypadków, w których pobory nie istniały przez cały rok.

1. Jeżeli pobory podlegające podatkowi nie istniały jeszcze przez cały rok, obliczyć je należy podług przypuszczalnej sumy rocznej.

Jeżeli więc źródło dochodów podatnika nie istniało jeszcze z początkiem ostatniego roku kalendarzowego lub gospodarczego, poprzedzającego rok podatkowy, niema więc zatem jeszcze rezultatu całego roku poprzedniego, wówczas należy opodatkować przypuszczalne pobory roczne, to znaczy, że należy wziąć za podstawę opodatkowania ten dochód, który podatnik w roku podatkowym przypuszczalnie uzyska z odnośnego źródła dochodów. Za punkt wyjścia mogą tu służyć znane w czasie wymiaru wyniki z tego źródła lub porównanie z wynikiem w roku poprzednim.

Na przykład, jeżeli pobierano płatną miesięcznie rentę w kwocie 200 K przez czas od dnia 1. września do 31. grudnia, przyjąć należy dochód roczny w kwocie 2400 K; gdyby zaś w wspomnianym okresie otrzymano dwie raty kwartalne wypłacanych ćwierćrocznie odsetek wynoszące po 400 K, dochód roczny wynosi tylko 1600 K.

Albo jeżeli na przykład w ciągu trzech miesięcy (od dnia 1. października do 31. grudnia) z interesów eskontowych uzyskano 1000 K, przyjąć należy — niezależnie od uwzględnienia ewentualnych szczególnych stosunków — że dochód roczny wynosi 4000 K. Gdyby jednak z okoliczności wynikało, że w innych częściach roku dochód nie będzie taki sam, przyjąć należy prawdopodobny dochód roczny; jeżeli więc w danym przykładzie podatnik ma tylko w tych miesiącach fundusze potrzebne do interesu eskontowego, słusznie przyjąćby można, że domniemany dochód całoroczny wynosi 1000 K.

Jeżeli w czasie wymiaru podatku znana już jest kwota, uzyskana w roku podatkowym, wówczas należy tę kwotę wziąć za podstawę wymiaru podatku.

2. Czas trwania dochodów podatkowi podlegających oceniać należy co do każdego źródła przychodu osobno. Jeżeli więc na przykład ktoś pobiera renty i odsetki przez czas nierównie długi, n. p. odsetki od wierzytelności kapitałowej od trzech lat a rentę, wyznaczoną mu testamentem, dopiero od kwartału, w takim razie co do każdego z osobna z tych dochodów obliczyć należy oddzielnie według powyższych postanowień okres czasu, miarodajny dla opodatkowania odnośnych dochodów.

3. Jeżeli co do pewnego źródła przychodu zajdzie taka zmiana jego charakteru, że dochody z niego nabywane są w warunkach istotnie innych niż przedtem i ze względu na to muszą być uważane za nowe dochody, postąpić należy z nimi według liczby 1. niniejszego artykułu.

Obowiązuje to n. p. wtedy, jeżeli wkładka do kasy oszczędności lub posiadany papier wartościowy przemienione zostaną na wierzytelność hipoteczną lub coś podobnego, albo jeżeli zajdzie zmiana w osobie dłużnika hipotecznego lub osobistego; natomiast nie należy za uzyskanie nowego źródła przychodów uważać samej tylko zmiany stopy odsetek, jeżeli stosunek obowiązkowy pod innym względem trwa nadal bez zmiany.

## Artykuł 15.

### Oznaczenie wysokości i wartości pieniężnej poborów, podlegających podatkowi rentowemu; ograniczone dopuszczanie pozycyi potrącalnych.

(§ 128., 129., 130.)

1. Jeżeli pobory, podlegające podatkowi rentowemu, stanowią pieniądze, natenczas ich kwota, w walucie ustawowej podana, z zastrzeżeniem potrąceń, omówionych w artykule 16., stanowi podstawę opodatkowania.

2. Jeżeli zaś dochód, podlegający podatkowi rentowemu (n. p. datki na utrzymanie, czynsz dzierżawny), stanowią całkiem lub po części przedmioty w naturze, użytki z rzeczy lub inne świadczenia, to oblicza się wartość pieniężną poborów w naturze według zwyczajnych w danem miejscu cen przeciętnych w roku poprzednim, wartość zaś użytków i wszelkich innych świadczeń przez oszacowanie.

3. Co do upłat rocznych bierze się w rachubę tylko kwotę odsetek w nich zawartą; podatnik obowiązany jest przez przedłożenie odnośnego kontraktu, planu umorzenia, służącego mu za podstawę, lub w inny sposób udowodnić wiarogodnie spłatę kapitału, o której twierdzi, że nastąpiła.

Postanowienie to stosuje się jednak tylko w tych przypadkach, w których czasowo ograniczone

peryodyczne zapłaty są wyraźnie przeznaczone na oprocentowanie i zwrot dłużnego kapitału a wysokość odsetek i rat kapitałowych ściśle jest oznaczona.

4. Inne renty natomiast a w szczególności także dożywotnie podlegają podatkowi w całkowitej kwocie.

5. Odsetki, zawarte w wierzytelnościach kapitałowych nieoprocentowanych, za które zwraca się kapitał większy od danego pierwotnie, doliczać należy do dochodów tego roku, w którym zostają pobrane w drodze całkowitej lub ratalnej spłaty kapitału.

6. Odsetki i renty brać należy za podstawę opodatkowania w sumie rzeczywiście osiągniętej; nie odebrane (n. p. odroczone, darowane) albo nieściągalne pobory tego rodzaju nie stanowią więc części podstawy opodatkowania; natomiast odsetki, zrealizowane w inny sposób niż przez odbiór gotówką (zapisane jako należytość w rachunku, skapitalizowane, doliczone, odstąpione) należy doliczać; również kwoty na rachunek lat poprzednich później pobrane, które z powodu odroczenia lub mniemanej nieściągalności w swoim czasie nie były opodatkowane, należy doliczyć do dochodu tego roku, w którym zostały pobrane.

Podatnik utrzymujący, że nie pobrał rent lub odsetek, które mu były zapewnione, winien udowodnić tę okoliczność.

7. Razem wliczać należy także ewentualne pobory uboczne, mianowicie takie, które mogą uchodzić za podwyższenie umówionej stopy odsetek, jak n. p. jednorazowe świadczenia przy wypłacie waluty pożyczkowej (należytość za wypłatę) albo zwrócony przez dłużnika podatek rentowy wraz z dodatkami. Podatek rentowy trzeba będzie jednak w takich wypadkach doliczać corocznie w takiej kwocie, która przypada od pierwotnej względnie umownej kwoty podlegającego podatkowi dochodu głównego.

8. Z poborów podległych opodatkowaniu nie wolno w ogóle niczego więcej potrącać prócz tego, co w § 130., ustęp 2., a względnie w następującym artykule 16. wyczerpująco jest wyliczone; w szczególności nie wolno więc z reguły odliczać odsetek biernych od dochodu podległego opodatkowan u. Także sam podatek rentowy nie może być przedm otem potrącenia.

### Artykuł 16.

**Dopuszczalne potrącenia.**

(§ 130., ustęp 2.)

I. 1. Gdy na poborze pewnej renty ciąży zmniejszający dochód z poboru renty wydatek, polegający na prawno-prywatnym tytule i zostający w bezpośrednim związku z tym poborem, można wydatek ten potrącić z poboru renty; przy fundacyach wydatki na cele fundacyjne nie zaliczają się do ciężarów tego rodzaju.

Nie można też odliczać takiego ciężaru, jeżeli pobierana renta należy do tych, od których podatek rentowy ściąga się w drodze potrącenia przez dłużnika.

2. Przy ocenianiu potrąceń, wymienionych pod liczbą 1., baczyć należy w szczególności na to, że pomiędzy poborem podatkowi rentowemu podlegającym a wydatkiem zachodzić musi bezpośredni związek przedmiotowy i że uprawniony do pobierania nie może spowodować go samowolnie, lecz że tenże opierać się musi na tytule prawno-prywatnym (umowie, ugodzie, wyroku, testamencie itd.). Przykładem takiego związku byłoby to, gdyby komuś zapisano rentę dożywotnią i zarazem włożono nań w testamencie obowiązek starania się o utrzymanie trzeciej osoby lub o konserwacyę nagrobku itd.

3. Co do fundacyi ustawa uchyla wyraźnie taki związek między dochodami z majątku fundacyjnego a wydatkami na cele fundacyjne; przez to jednak nie jest bynajmniej wyłączona możliwość, że także w fundacyach mogą znachodzić się policzalne pozycye potrącalne (obciążone zapisy renty itd.) na cele odmienne od właściwych celów fundacyjnych.

II. 1. Z pobranych odsetek eskontowych i odsetek z rachunku bieżącego można potrącić zapłacone odsetki reeskontowe a względnie bierne odsetki na rachunku bieżącym.

Także i to odliczenie może nastąpić tylko w takim razie, jeżeli odsetki rachunku bieżącego nie są opodatkowane według § 133. w drodze potrącenia.

2. Ponieważ w razie, gdy tego rodzaju interesy mają większe rozmiary, dowód indywidualny co do tych pozycyi potrącalnych jest niemożebny, podatnik winien przeprowadzić dowód co do nich zapomocą wyciągu z książek, tyczącego się danej gałęzi przedsiębiorstwa, a względnie przez pozwolenie na wglądnięcie do tych książek, według okoliczności zaś zapomocą świadków i znawców lub zapomocą innych odpowiednich środków dowodowych.

III. 1. Z czynszów dzierżawnych za przemysły wydzierżawione wolno potrącać koszta zarządu i utrzymania, połączone z utrzymaniem przedmiotu dzierżawy w dobrym stanie, jakoteż odpisywać zmniejszenie się wartości urządzenia a względnie materyałów ruchu przez zużycie, o ile dzierżawca nie jest obowiązany do ponoszenia tych ciężarów.

2. Czy i o ile dzierżawca jest obowiązany ponosić wydatki tutaj oznaczone, a w szczególności,

czy dzierżawca oprócz czynszu dzierżawnego nie ma także płacić odszkodowania za spotrzebowane lub zużyte przedmioty urządzenia a względnie materyały ruchu, trzeba będzie stwierdzać przez odpowiednie dochodzenia, a mianowicie przez wglądnięcie do kontraktów dzierżawy, przesłuchanie dzierżawców itd.

3. Zresztą odszkodowanie za przedmioty spotrzebowane lub zużyte nie pozbawia całkowicie wydzierżawiającego prawa czynienia odpisań z powodu innego zużycia lub zmniejszenia się wartości całego przedmiotu dzierżawy (por. jednak poniżej liczbę 5.).

4. Do badania, czy odpisania są odpowiednie, stosuje się analogicznie przepisy, podane w artykule 5. przepisu wykonawczego do rozdziału IV.

5. Nakoniec trzeba będzie baczyć mianowicie także na to, żeby przy stwierdzaniu podstaw podatku rentowego nie odliczano ewentualnie wydatków lub odpisań co do przedmiotów, z których czynsz dzierżawny nie może być poddany podatkowi rentowemu; tak na przykład przy wydzierżawieniu przedsiębiorstwa młyna (artykuł 7., II., l. 4.) można odliczać wydatki lub odpisania, tyczące się urządzenia przemysłowego, lecz nie można odliczać tych, które tyczą się budynku, podlegającego podatkowi budynkowemu i w. i.

IV. W ogólności należy uważać na to, że potrącenia można odliczać jedynie od obciążonych poborów, podlegających podatkowi rentowemu, a więc tylko o tyle, o ile znajdują w nich pokrycie.

### Artykuł 17.

### Miejsce przypisania podatku.

(§ 132.)

1. Podatku rentowego, który pobierany być ma drogą potrącenia w myśl § 133., nie przypisuje się wcale, przeto nie może być mowy o miejscu przypisania dla tego rodzaju podatku rentowego.

2. Podatek rentowy, pobierany nie drogą potrącenia, przypisuje się w tej gminie podatkowej (a względnie wyłączonym obszarze dworskim), w której podatnik (a więc wierzyciel, a względnie uprawniony do pobierania odsetek lub rent) ma zwyczajną siedzibę.

Siedzibę należy oceniać według postanowień normy jurysdykcyjnej z dnia 1. sierpnia 1895, Dz. u. p. Nr. 111 (artykuł 6., II, l. 1., ustęp 3.).

3. Jeżeli podatnik ma w krajach tutejszych dwie lub więcej siedzib, wówczas należy, jeżeli jedna z nich jest jego gminą przynależności, podatek rentowy przypisać w tej ostatniej gminie, w wszystkich zaś innych przypadkach tam, gdzie ma być przypisany podatek dochodowy kontrybuenta podatku rentowego (por. artykuł 36. i 37. przepisu wykonawczego do rozdziału IV.).

Co do obowiązku takich podatników do zeznawania zobacz artykuł 18., l. 10., ustęp 2.

4. Jeżeli kontrybuent podatku rentowego nie ma zwyczajnej siedziby w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, podatek przypisuje się w rozmaitych miejscach, podług tego, czy podatnik jest czy nie jest obywatelem królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

5. Obywatelom królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, nie zamieszkałym na obszarze obowiązywania ustawy, przypisywać należy podatek rentowy w ich gminie przynależności. Tę gminę przynależności trzeba będzie starać się stwierdzić przedewszystkiem przez zapytanie o nią podatnika, a według okoliczności zapomocą innych stosownych dochodzeń (n. p. przez zapytanie władz politycznych); gdyby mimo to nie dało się stwierdzić gminy przynależności, zarządzić należy przypisanie podatku rentowego w siedzibie dłużnika.

6. Cudzoziemcom, nie zamieszkałym w krajach tutejszych, przypisać należy podatek rentowy i pobierać go w tej gminie podatkowej, w której dłużnik ma swą siedzibę.

Gdyby wypadło przypisać podatek rentowy od takiego dochodu, co do którego ani dłużnik ani wierzyciel nie mają siedziby w krajach tutejszych, przypisać go należy tam, gdzie się znajduje źródło dochodu.

7. W przypadkach, omówionych pod l. 6., można podatek rentowy od poszczególnych poborów, temuż podatkowi podlegających, przypisać w rozmaitych miejscach.

## Rozdział IV.

## Postępowanie przy wymiarze podatku rentowego, o ile nie uskutecznia się potrącenia.

### Artykuł 18.

### Obowiązek przedkładania zeznań do podatku rentowego.

(§§ 138. do 140.)

1. Każdy podatnik obowiązany jest przedkładać corocznie podług formularza, przepisanego drogą rozporządzenia (zobacz artykuł 20.), zeznanie co do

wszystkich poborów podatkowi rentowemu podlegających, z wyjątkiem tych, od których podatek rentowy potrącany jest przez dłużnika. Zeznanie można wnieść albo pisemnie albo ustnie do protokołu.

Ponieważ podatek rentowy wymierza się nie według gospodarstw domowych, lecz dla każdej osoby oddzielnie, zwracać należy szczególnie uwagę podatników na to, że — o ileby głowa gospodarstwa domowego nie wniosła zeznania także za członków swego gospodarstwa domowego jako ustawowy zastępca lub pełnomocnik (§ 264.) — każdy z osobna uprawniony do pobierania a względnie jego zastępca ustawowy, o ile zachodzą warunki ustawowe, jest obowiązany do przedłożenia zeznania.

Zresztą członkowie gospodarstwa domowego nie mają być pociągani do odpowiedzialności z powodu nieprzedłożenia zeznania także wtedy, jeżeli pobory dokładnie zresztą wyszczególnione wykaże głowa gospodarstwa domowego w swojem własnem zeznaniu do podatku rentowego.

2. Zeznanie to wnieść należy w terminie, który krajowa władza skarbowa obwieszczeniem publicznem wyznaczy do wnoszenia zeznań, tyczących się podatku dochodowego (§ 202., ustęp 1. ustawy, artykuł 29., l. 1., i 43., l. 1. przepisu wykonawczego do rozdziału IV.).

3. Od prawidła, że podatnik ma corocznie wnosić zeznanie co do swoich poborów podatkowi rentowemu podlegających, uczyniony jest w § 139. ważny wyjątek przez zarządzenie, że od składania zeznań uwolnieni są, o ile władza podatkowa nie wezwie ich do tego osobno, ci podatnicy, którzy:

*a)* zapłacili już podatek rentowy w poprzednim roku podatkowym,

*b)* nie zmienili od tego czasu swojej siedziby i

*c)* nie uzyskali pomnożenia swych poborów podatkowi rentowemu podlegających.

Podatek wymierza się w takim razie taksamo, jak gdyby wspomniane osoby oświadczyły w zeznaniu, że pobierają dochody tej samej wysokości, co w roku poprzednim.

4. Osoby, których pobory, podlegające podatkowi rentowemu, ani same przez się ani nawet razem z innym ich dochodem nie przenoszą kwoty 1600 K rocznie, są według § 125., l. 7., w ogóle uwolnione od podatku rentowego a przeto nie są też obowiązane do wnoszenia zeznania.

5. Jeżeli natomiast podatnik, chociażby dopiero po wliczeniu innych jego dochodów, ma razem więcej niż 1600 K dochodu, obowiązany jest zeznawać corocznie także pobierane renty mniej niż 1600 K wynoszące. Istniejące przy podatku dochodowym uwolnienie od obowiązku wnoszenia zeznań tych osób, które nie mają więcej jak 2000 K dochodu, nie istnieje przy podatku rentowym.

6. Władzy podatkowej wolno każdego czasu wezwać indywidualnie podatników, obowiązanych do składania zeznań, żeby to uczynili, i w tym celu dołączyć formularz zeznania. Nie zależy jednak od tego ani rozpoczęcie się obowiązku ani bieg terminu do przedłożenia zeznania; w szczególności gdyby podatnik był ewentualnie później ścigany z powodu zatajenia podatku, nie może powoływać się na to, że mu nie przysłano indywidualnego wezwania lub formularza. Podatnicy, którym nie przysłano formularza, mogą każdego czasu dostać go bezpłatnie w miejscach, wymienionych w obwieszczeniu publicznem.

7. Władza podatkowa ma także prawo wezwać osoby, co do których mniema, że pobierają dochody podatkowi rentowemu podlegające, żeby złożyły zeznanie w terminie najmniej ośmiodniowym. Jeżeli osoba taka nie pobiera dochodu, podlegającego podatkowi rentowemu, winna złożyć oświadczenie, że według swej najlepszej wiedzy i przekonania nie pobiera dochodów, podatkowi rentowemu podlegających, względnie, że takowych nie pobierała w okresie miarodajnym dla powinności podatkowej (§ 128.).

Fałszywe oświadczenie tej treści naraża podatnika na odpowiedzialność za ukrócenie podatku.

8. O ile zamiast samego podatnika inne osoby, jak opiekunowie, kuratorowie, pełnomocnicy itd., obowiązane lub uprawnione są składać zeznanie podatkowe, określone jest wyżej pod liczbą 1., względnie w §§ 262. do 266. i w odnośnych postanowieniach przepisu wykonawczego do rozdziału VI.

9. Zeznania, które za członków cesarskiego i królewskiego Domu składać ma corocznie Najwyższy Urząd ochmistrzowski, odbiera Minister skarbu, który także ustanawia podstawę opodatkowania (§ 203.).

10. Zeznania podatkowe wnosić należy do tej władzy podatkowej I. instancyi (starostwa, administracyi podatkowej), która według § 176. powołana jest do odbierania zeznań do podatku dochodowego; osoby prawne mają je wnosić do tej władzy podatkowej, w której okręgu znajduje się siedziba osoby prawnej.

Jeżeli podatnik ma w tutejszych krajach dwie lub więcej siedzib, to uczyni zadość swemu obowiązkowi do zeznawania, jeżeli wniesie zeznanie do jednej z władz podatkowych, wchodzących w rachubę ze względu na jego siedziby. Jeżeli odnośna władza podatkowa nie jest właściwa, winna zezna-

nie to przesłać dalej bezpośrednio właściwej władzy podatkowej, zarazem jednak w odpowiedni sposób oznajmić podatnikowi o tem zarządzeniu, aby mu dać możność wniesienia sprzeciwu przeciw temu zarządzeniu. Porównaj artykuł 21., l. 1., ustęp 2. niniejszego przepisu wykonawczego, a także artykuł 36., II, l. 4. przepisu wykonawczego do rozdziału IV.

Tam, gdzie ze względu na stosunki miejscowe okazuje się to pożądanem, można polecić urzędom podatkowym odbieranie zeznań w zastępstwie władzy podatkowej I. instancyi najdalej aż do ostatniego dnia terminu, w obwieszczeniu (liczba 2.) oznaczonego. W przypadku takim wchodzi w rachubę ten urząd podatkowy, w którego okręgu podatnik ma stałą siedzibę, a względnie w którego okręgu podatek ma być przypisany.

11. Na żądanie wydać należy oddawcy zeznania prawidłowo podpisanego urzędowe potwierdzenie oddania zeznania, jeżeli z niego można niewątpliwie dowiedzieć się, kto jest podatnikiem. To potwierdzenie urzędowe nie stoi jednak na przeszkodzie ani późniejszemu badaniu, czy podany formularz czyni zadość istotnym wymaganiom zeznania, ani też żądaniu później jakichś uzupełnień, ani wreszcie ściganiu podatnika za ukrócenie lub zatajenie podatku.

12. Zeznania podatkowe pisemne można nadsyłać pocztą opłatnie. Dla zabezpieczenia podatnika zaleca się posyłanie za rewersem zwrotnym, ponieważ niebezpieczeństwo spada na posyłającego.

13. Co do zachowywania w tajemnicy zeznań podatkowych obowiązują te same postanowienia ustawowe, co pod względem zachowywania w tajemnicy zeznań do podatku dochodowego (por. artykuł 31. przepisu wykonawczego do rozdziału IV.).

## Artykuł 19.

### Skutki nieprzedłożenia zeznania.

(§§ 139., 142.)

1. Kto w przepisanym terminie rozmyślnie nie dopełni obowiązku przedłożenia zeznania do podatku rentowego (§ 244., ustęp ostatni), może być ścigany i karany także za zatajenie podatku (§ 243., l. 4.).

Dowód w tym względzie, że zeznanie zaniedbano przedłożyć nie w zamiarze zatajenia przedmiotu podatkowego (§ 244., ustęp 3.), uważany będzie za dostarczony, jeżeli dochód podatkowi podlegający był podany w zeznaniu do podatku dochodowego i tak dokładnie oznaczony, że władze mogły były poznać, że podlega podatkowi rentowemu.

Podatnik może uniknąć kary, ustanowionej za zatajenie podatku, w każdym razie przez to, że choćby później wniesie zeznanie w właściwem miejscu, zanim otrzyma pierwsze wezwanie do przesłuchania jako obwiniony lub urzędowe zawiadomienie, że przeciw niemu wniesiono doniesienie karne.

2. Jeżeli władza podatkowa nawet bez zeznania podatnika ma powody do uważania go za podlegającego podatkowi, wezwie go do wniesienia zeznania w terminie najmniej ośmiodniowym z tem nadmienieniem, że, jeśli nie wniesie zeznania lub wniesie je za późno, podatek wymierzony będzie z urzędu na podstawie dokumentów, jakimi urząd rozporządza.

Czy w razie niezastosowania się do tego wezwania podatek ma być bezzwłocznie z urzędu wymierzony, czy też należy jeszcze raz pod zagrożeniem karami porządkowemi domagać się wniesienia zeznania, zostawia się uznaniu władzy podatkowej.

Do wniesienia zeznania wzywać należy z zagrożeniem karami porządkowemi zawsze wtedy, gdy władza nie może podatku rentowego wymierzyć z urzędu.

3. W razie wymierzenia podatku rentowego z urzędu, nie należy z tego powodu, iż zaniedbano wnieść zeznanie za każdorazowy rok bieżący, wdrażać postępowania karnego o zatajenie podatku, chyba gdyby się później okazało, że pobory wzięte z urzędu za podstawę wymierzenia są znacznie niższe od tych, jakie podatnik rzeczywiście pobiera.

Jeżeli podatnik pobierał także w latach poprzednich pobory podlegające opodatkowaniu, a nie uczynił zadość obowiązkowi wnoszenia zeznania i nie był mimo to odpowiednio pociągnięty do płacenia podatku rentowego po myśli poprzedniego ustępu, wówczas wdrożyć należy postępowanie karne z powodu zatajenia podatku, popełnionego w latach poprzednich.

4. W przypadku, wymienionym wyżej w artykule 18., l. 3., niewniesienie zeznania ma ten skutek, że podatek rentowy wymierzony być ma na podstawie ostatniego wniesionego zeznania a względnie na podstawie dochodzeń co do tego zeznania poczynionych; pod tym względem zwraca się uwagę w szczególności na to, że niewniesienie zeznania, dozwolone w ustawie dla przypadków wyczerpująco wyliczonych, uważa się pod każdym względem na równi z tym przypadkiem, w którym kontrybuenci podatku rentowego wyraźnie zeznali, że ich pobory ciągle utrzymują się na tej samej wysokości, co w ostatnim roku. Jeżeli więc w tych poborach

zaszła zmiana a na szkodę skarbu państwa nie uwiadomiono o tem władzy podatkowej, zachodzi tu w razie zaistnienia wymaganych warunków także przypadek karny podatkowy, który traktować należy według postanowień rozdziału V. ustawy o podatkach osobistych.

### Artykuł 20.

**Forma i treść zeznań.**

(§ 138.)

1. Zeznanie do podatku rentowego wygotowywać należy podług dołączonego formularza *H.*

Formularz *H.*

2. Według § 138. zeznanie zawierać powinno szczegółowe oznaczenie poborów podatkowi podlegających a w szczególności, czy to są dochody, pobierane w pieniądzach czy w naturze, używanie rzeczy, czy jakiekolwiek inne świadczenia, tudzież imię i nazwisko, stan i miejsce zamieszkania podatnika, jakoteż, o ile nie chodzi tu o odsetki eskontowe, oznaczenie dłużnika. Co do wierzytelności kapitałowych podać należy kwotę kapitału i stopę procentową, co do upłat rocznych ogólną sumę upłaty rocznej, jakoteż zawartej w niej upłaty kapitału; w końcu podać należy w zeznaniu potrącenia, do jakich podatnik rości sobie pretensye (§ 130.).

3. Dochody podlegające podatkowi należy obliczyć i zapisać w formularzu podług objaśnienia podanego w powyższych artykułach 15. i 16.

Jeżeli jako wynik obliczenia dochodu z pewnego źródła okaże się strata, należy i to podać.

Co do pozycyi potrącalnych, podanych w formularzu, mieć należy również na uwadze postanowienia artykułu 16.

4. Obowiązkowi wniesienia zeznania uczyni się w ogólności zadość, jeżeli przedziałkę pionową formularza, zaopatrzoną napisem „Suma poborów“, wypełni się przez podanie poborów rentowych w liczbach, oddzielnie według rozmaitych źródeł, a na stronie trzeciej umieści się w sposób przepisany podpis. Wystarczy zatem, jeżeli przy każdem źródle przytoczona jest tylko jedna suma.

Na żądanie jednak władzy podatkowej jest podatnik obowiązany do wyjaśnienia przychodów i wydatków co do każdego poszczególnego źródła dochodu.

5. Podatnikowi wolno przedstawić w samem zeznaniu podatkowem na trzeciej stronie lub w osobnym załączniku obliczenia, służące za podstawę jego oświadczeń, lub inne wyjaśnienia i dodatki, służące do zrozumienia tych oświadczeń.

6. Jeżeli zeznanie podaje się do protokołu, należy także używać przepisanego formularza.

### Artykuł 21.

**Właściwość władz podatkowych do wymiaru. Wzywanie do przedkładanie zeznań.**

(§§ 137., 140.)

1. Z reguły jest ta władza podatkowa, do której zeznanie ma być wniesione (artykuł 18., l. 10.), także właściwą do wymiaru.

W tych przypadkach wyjątkowych, w których stosownie do artykułu 17. podatek rentowy przypisywany być ma nie w okręgu tej władzy podatkowej, winna takowa po jak najdokładniejszem uzupełnieniu aktu wymiaru i dokonaniu potrzebnych dochodzeń posłać akta w celu wymierzenia i przypisania podatku do tej władzy podatkowej, w której okręgu podatek rentowy ma być przypisany.

2. Wezwanie do wniesienia zeznania do podatku rentowego należy wydać razem z wezwaniem do wniesienia zeznania do podatku dochodowego, wyznaczyć do tego ten sam termin (§ 202., ustęp 1., ustawy, artykuł 29., l. 1., i 43., l. 1., przepisu wykonawczego do rozdziału IV.) i zarazem także co do podatku rentowego zwrócić uwagę podatnika na to, że obowiązek wniesienia zeznania i skutki w razie zaniedbania wniesienia tegoż nie zależą od doręczenia indywidualnego wezwania do wniesienia zeznania, ponieważ według § 140. władze podatkowe mają tylko prawo, lecz nie obowiązek wydawania takich wezwań indywidualnych (por. niżej liczbę 3.).

W obwieszczeniu należy wspomnieć także o obowiązku tych osób do donoszenia na podstawie § 145., ustęp 2., które w ciągu roku podatkowego stają się obowiązane do płacenia podatku przez wprowadzenie się do obszaru obowiązywania ustawy.

3. Wezwanie indywidualne do wniesienia zeznania będzie się wydawać ze względu na § 139. z reguły tylko wedle postanowień, zawartych niżej pod liczbą 4. do 6., przez użycie formularza *J.*

Formularz *J.*

4. O ile z zachodzących stosunków wynika, że dochód, podlegający podatkowi rentowemu, stosownie do swego charakteru, prawdopodobnie nie zmieni się pod względem wysokości (n. p. renty dożywotnie, odsetki od kapitałów zahipotekowanych i tym podobne stałe pobory), i nie można spodziewać się co do dotyczącego podatnika przybycia nowego dochodu, podatkowi rentowemu podlegającego (n. p. co do korzystających z wymowy, osób bez majątku, którym za świadczone usługi zapisano

rentę i w. i.), nie będzie potrzeba wzywać corocznie do wniesienia zeznania i trzeba będzie ograniczyć się do peryodycznego wzywania co trzy lub pięć lat o przedłożenie nowego zeznania.

5. Natomiast te osoby, o których wiadomo, że mają rozmaite ulokowane kapitały i lokacye często zmieniają, oraz osoby, które — jak na przykład eskonterzy weksli — mają z natury rzeczy dochód zmieniający się corocznie, trzeba będzie w każdym razie wzywać corocznie do wniesienia zeznania.

6. Podobnie wydawać należy takie wezwania także do wszystkich tych osób, o których władza podatkowa dowie się w ciągu roku podatkowego, bądź z doniesienia innej władzy podatkowej, bądź z dochodzeń, tyczących się podatku dochodowego, lub w inny sposób, że pobierają lub mają pobierać dochody, podatkowi rentowemu podlegające, bez względu na to, czy osoby te nie były dotąd w ogóle opodatkowane lub były opodatkowane tylko co do innych poborów, podatkowi rentowemu podlegających, a nie co do tych, których teraz domniemywa się władza podatkowa.

7. W wymienionych indywidualnych wezwaniach należy zamieścić przewidzianą w § 142. uwagę, że władza podatkowa może w razie niewniesienia lub w razie wniesienia zeznania za późno dokonać wymiaru podatku z urzędu (artykuł 19., l. 2.).

8. Z pod zastosowania powyższych postanowień wyjęci są ze względu na postanowienie artykułu 18., l. 9., członkowie cesarskiego i królewskiego Domu.

## Artykuł 22.

### Badanie zeznań.

(§ 141.)

1. Władza podatkowa badać ma zeznanie pod względem formy i treści; do tego celu może używać wszelkich środków pomocniczych, jakie jej w ogóle służą, a w szczególności może także przesłuchiwać znawców i informatorów.

2. Stosownie do § 141. władza podatkowa upoważniona jest w szczególności do żądania od podatnika indywidualnego wykazania jego poborów, podatkowi rentowemu podlegających, jakoteż przedłożenia dokumentów, na których takowe się opierają, i wezwać go do ustnego przesłuchania.

3. Z upoważnienia tego skorzystać należy wówczas, gdy to jest potrzebne do wyjaśnienia stanu rzeczy a w szczególności do udowodnienia szczegółów, które podatnik przytacza na swoją korzyść.

Przedłożenia oryginalnych dokumentów nie należy jednak uważać za prawidłowy warunek wymierzenia podatku rentowego.

4. Jeżeli chodzi o opodatkowanie poborów, o których można dowiedzieć się z ksiąg publicznych, nie należy z reguły wymagać przedłożenia zapisów długu itd., wyjąwszy, gdy idzie o ważny szczegół, który w księgach publicznych nie jest uwidoczniony lub nie zgadza się ze stanem ksiąg, n. p. o zupełną lub częściową spłatę hipoteki jeszcze w księdze nie wykreślonej, zmianę podmiotu prawnego itp.

5. Również można będzie z reguły nie wymagać indywidualnego wykazania poborów podatkowi rentowemu podległych, jeżeli wykaz ten, jak n. p. co do eskonterów weksli lub pożyczających pieniędzy, którzy ze względu na szczególne stosunki swego przemysłu nie podlegają powszechnemu podatkowi zarobkowemu, musiałby mieć bardzo znaczne rozmiary a niema szczególnych powodów do powątpiewania o wiarogodności zeznań podatnika; w przypadkach takich dostatecznymi będą zwyczajnie wyciągi sumaryczne na podstawie ksiąg przedsiębiorstwa podatnika sporządzone, a względnie przedłożone przezeń bilanse przedsiębiorstwa itd., które sprawdzić należy przez informatorów, a w razie potrzeby przez znawców.

6. O ile władza podatkowa powątpiewa o rzetelności lub zupełności zeznania, należy oznajmić to podatnikowi z wezwaniem, żeby w stosownym terminie, który trzeba wyznaczyć, dał odpowiednie wyjaśnienia z dołączeniem powyższych środków dowodowych, które tu mogą być potrzebne; co do tych wyjaśnień zarządzić ma władza podatkowa w razie potrzeby nowe dochodzenia, a gdyby te ostatnie dochodzenia wzbudziły nowe wątpliwości co do przytoczonych przez podatnika szczegółów, trzeba mu i te wątpliwości przedstawić.

7. Tego samego sposobu postępowania trzymać się należy wówczas, gdyby co do podatników, którzy w myśl § 139. nie wnieśli zeznań za rok bieżący, wyłoniły się podstawy do mniemania, że szczegóły, zawarte w ich ostatniem zeznaniu, wchodzącem w rachubę po myśli § 139., nie były w ogóle prawdziwe i wyczerpujące lub już nie są takimi.

8. Wymiar, różniący się od zeznania, może nastąpić bez poprzedniego przedstawienia podatnikowi tylko w tym przypadku, gdy stan rzeczy jest zupełnie wyjaśniony i zupełnie zgodny z oświadczeniami

strony i chodzi tylko o odmienną prawną ocenę poszczególnych pozycyi przychodów lub wydatków.

9. Jeżeli jednak władza rozporządza dostatecznym materyałem, może uwiadomić podatnika o wątpliwościach swoich z tym dodatkiem, że, jeżeliby nie dostarczył wyjaśnień w terminie najmniej ośmiodniowym, podatek wymierzony będzie z urzędu.

Postanowienia artykułu 19., l. 2. i 3., należy stosować analogicznie także i w tym przypadku.

### Artykuł 23.

**Wymiar; nakaz płatniczy; rekurs; terminy płatności.**

(§§ 143., 144.)

1. Na podstawie uskutecznionego w myśl poprzedzającego artykułu 22. wyjaśnienia podstaw opodatkowania, co do których służy władzy podatkowej prawo swobodnego oceniania dowodów, przystępuje władza ta do wymierzenia podatku rentowego; z zastosowaniem środków pomocniczych, w artykule 19., tudzież 22., l. 9., przewidzianych, starać się należy o załatwienie w należytym czasie wszystkich wymiarów.

W bezpośrednim związku z wymiarem bieżącym załatwić należy wymiary dodatkowe za lata poprzednie, o ile przy tej sposobności okażą się potrzebnymi.

2. O wyniku wymiaru uwiadomić należy podatnika zapomocą nakazu płatniczego według formularza *K* z oznajmieniem powodów rozstrzygnięcia. Jeżeli wymiar jest zgodny z zeznaniem, uzasadnienie stanowić ma krótkie powołanie się na zeznanie.

Formularz *K*.

3. Nakaz płatniczy doręcza się w celu obliczenia dodatków nieskarbowych, które urząd podatkowy ma pobierać, za pośrednictwem właściwego urzędu podatkowego, który równocześnie celem wykonania przypisu należy odpowiednio uwiadomić.

4. Przeciw nakazowi płatniczemu wolno podatnikowi wnieść rekurs do krajowej władzy skarbowej.

Rekurs nie ma skutku odwłocznego co do uiszczenia przypisanego podatku i co do środków do ściągnięcia tego podatku.

5. O ile podatek rentowy nie jest uiszczany sposobem w § 133. oznaczonym, płacić go należy w dwóch równych ratach, płatnych dnia 1. czerwca i 1. grudnia.

### Artykuł 24.

**Kataster podatku rentowego.**

1. Władze podatkowe winny co do każdego podatkowi rentowemu podlegającego i w myśl § 137. opodatkować się mającego dochodu, o którym się dowiedzą, poczynić w swoim okręgu potrzebne dochodzenia i, o ile nie one same mają dokonać wymiaru, winny w celu dokonania wymiaru uwiadomić władzę do opodatkowania tego dochodu właściwą z podaniem wszelkich miarodajnych szczegółów (por. formularz *F/e* przepisu wykonawczego do rozdziału IV.).

2. Do tego celu posługiwać się należy przedewszystkiem wynikami wymiaru podatku dochodowego, a w szczególności rozważyć starannie potrącenia w myśl § 160., l. 6., w zeznaniach do podatku dochodowego wykazane.

3. Niezmiernie ważnym środkiem pomocniczym pod tym względem będą także księgi publiczne (księgi gruntowe itd.), o ile z nich można dowiedzieć się o odsetkach i rentach przez posiadaczy realności wypłacanych. Szczegóły tym sposobem uzyskane notować należy według siedziby uprawnionego do poboru lub oznajmiać właściwym władzom podatkowym; zaniechać należy tego jedynie w tych przypadkach, w których okazuje się stanowczo, że po myśli postanowień § 125., l. 1. do 4. i 13., nie należy dokonać opodatkowania.

4. Należy także używać odpowiednio odpisów wyroków i uchwał sądowych, dostarczonych przez sądy w myśl § 271. (por. artykuł 7. przepisu wykonawczego do rozdziału VI.).

5. Do omawianego tu celu należy używać także aktów i rejestrów wymiaru należytości.

6. Władze podatkowe winny na podstawie wymienionych wyżej dokumentów, i stosując środki, określone w artykule 21., wpływać na możliwie zupełne wyśledzenie podmiotów i przedmiotów, podatkowi rentowemu podlegających.

7. Każda władza podatkowa ma następnie, spożytkowując wyniki wymiaru, celem uzyskania i utrzymywania przeglądu wymiarów podatku rentowego, w jej okręgu dokonać się mających, założyć kataster osób fizycznych i prawnych, podatkowi rentowemu podległych.

Kataster ten utrzymywać należy na luźnych kartkach podług formularza *L* i jak najstaranniej uzupełniać.

Formularz *L*.

Zapisywać w nim należy wszelkie szczegóły w myśl powyższych ustępów 1. do 5. uzyskane.

## Rozdział V.

### Rozpoczęcie się i ukończenie powinności podatkowej. Zmiany w ciągu roku podatkowego.

#### Artykuł 25.

**Zasady ogólne.**

(§§ 145., 146., 149.)

1. Pod względem rozpoczęcia się i ukończenia powinności podatkowej, jakoteż co do uwzględnienia zmian podmiotu i przedmiotu podatkowego, jakie zajdą w ciągu roku podatkowego, o ile nie chodzi o podatek rentowy, który pobierany być ma w myśl § 133. drogą potrącania przez dłużnika, przestrzegać należy następujących zasad ogólnych:

*a)* Osoby, nowo wchodzące w powinność podatkową, pociągać należy do płacenia podatku z reguły dopiero od początku tego roku, który nastąpi po zajściu okoliczności, powinność podatkową uzasadniających.

*b)* Osoby, przestające podlegać powinności podatkowej, uzyskują odpisanie podatku z reguły dopiero z końcem tego roku podatkowego, w którym zaszły okoliczności, uzasadniające zgaśnięcie powinności podatkowej.

*c)* Wyjąwszy przypadki, wyliczone szczegółowo w ustawie, zmiany, jakie w ciągu roku podatkowego zajdą w wysokości poborów, podlegających podatkowi rentowemu, lub w jakichkolwiek innych stosunkach podatników, nie pociągają za sobą żadnej zmiany w podatku, który za ów rok podatkowy miał być zapłacony, lecz wchodzą w rachubę dopiero przy wymierzaniu podatku na następny okres wymiarowy, to jest na rok następny.

2. Pominąwszy przypadki przybytku i ubytku, oznaczone w artykułach 26. i 27., podatek przypisuje się zawsze w całej należytości rocznej i nie odpisuje się go też według części roku (za półrocza, kwartały, miesiące lub dnie).

#### Artykuł 26.

**Przybytki.**

(§ 145.)

Przypadki przybytku zdarzają się wskutek wprowadzenia się do obszaru obowiązywania ustawy niniejszej.

1. W powinność podatkową wstępuje się wskutek wprowadzenia się do obszaru obowiązywania ustawy wówczas, gdy dotychczas zagranicą mieszkająca osoba fizyczna lub tamże mająca siedzibę osoba prawna, które nie pobierały z krajów tutejszych żadnych dochodów, podatkowi rentowemu podlegających i w myśl § 137. (§ 127., ustęp 2.) opodatkować się mających, obiera miejsce zamieszkania lub zakłada siedzibę w krajach tutejszych i pobiera dochody, które według § 137. mają być opodatkowane.

Jak w § 127. (por. artykuł 6., II.), tak też i tu są krajowcy i cudzoziemcy pod względem prawnopodatkowym postawieni całkiem na równi z sobą.

2. W przypadkach tych podatek rentowy za rok bieżący opłacać należy już od początku miesiąca, następującego po zajściu tego wypadku, jeżeli zaś wypadek zaszedł w dniu pierwszym miesiąca, począwszy od tego miesiąca; podlega mu jednak tylko ta kwota poborów podatkowi rentowemu podlegających, która będzie płatna w pozostałej części roku. Za następny rok podatkowy wymierzyć należy podatek rentowy według ogólnego prawidła (artykuł 14. i 25., l. 2.) od obliczonej całkowitej sumy rocznej tych poborów.

#### Artykuł 27.

**Ubytki.**

(§ 146.)

Przypadki ubytków zachodzą po pierwsze przez wyprowadzenie się podatnika z obszaru obowiązywania tej ustawy a powtóre pod pewnymi warunkami przez śmierć podatnika.

1. Przez wyprowadzenie się podatnika z obszaru obowiązywania ustawy ustaje powinność podatkowa, jeżeli osoba fizyczna lub prawna bez względu na przynależność państwową porzuca swoje dotychczasowe miejsce zamieszkania lub siedzibę w krajach tutejszych i nie pobiera z tutejszych krajów przychodów, podatkowi rentowemu podlegających i w myśl § 137. (§ 127., ustęp 2.) opodatkować się mających.

Jeżeli nie spełnią się obydwa powyższe warunki, a więc jeżeli nie może nastąpić zgaśnięcie podatku rentowego, wówczas nie należy w ogólności przedsiębrać żadnej zmiany w przypisie podatku rentowego na bieżący rok podatkowy.

2. Śmierć podatnika uzasadnia ustanie powinności podatkowej tylko w tym razie a względnie tylko o tyle, o ile pobory podległe podatkowi rentowemu, jak na przykład renty dożywotnie i tym podobne pobory, ograniczone do czasu życia osoby do ich pobierania uprawnionej, wskutek jej śmierci przestają być wypłacane; jeżeli zaś i o ile dochody podległe podatkowi rentowemu, które podatnik pobierał, nie całkiem ustają wskutek jego śmierci, ma za pozostałą część roku kalendarzowego opłacać nadal podatek jemu przypisany masa spadkowa w stosunku części dochodu, która jej pozostała, do tej, która przestała płynąć.

3. Zupełne odpisanie podatku rentowego ma nastąpić w przypadkach, wymienionych pod 1. i 2., zawsze począwszy od tego miesiąca, który nastąpi po wypadku odpisanie uzasadniającym, a więc w sumie tylu dwunastych części podatku, ile miesięcy ma jeszcze rok podatkowy; od tegoż terminu ma nastąpić także częściowe odpisanie podatku rentowego w przypadkach, wymienionych pod 2.

4. Wymiar tego częściowego odpisania oznaczyć należy w ten sposób, że oblicza się podatek rentowy, przypadający za resztę roku od odpadającego dochodu, podatkowi rentowemu podlegającego, z uwzględnieniem ewentualnych potrąceń, a następnie zezwala się na odpisanie tej kwoty od całego podatku rentowego, spadkodawcy za rok bieżący przypisanego.

5. Dowodu co do tego, jaką część poborów uważać należy za wygasłą, mają dostarczyć dziedzice, a względnie ma to uczynić kurator masy; gdyby się przytem okazało, że nie wszystkie pobory spadkodawcy, podatkowi rentowemu podlegle, były opodatkowane, należałoby zarządzić dodatkowe sprostowanie dotychczasowego opodatkowania.

6. Dopóki osoby do dziedziczenia spadku powołane nie wejdą w używanie tegoż, spadek leżący poddać należy także na następne lata podatkowe opodatkowaniu według dochodów, jakie mu pozostały; stosują się do niego zasady ogólne artykułu 25., podatek więc nie może być odpisany z powodu przyznania w ciągu roku spadku uprawnionym do dziedziczenia.

## Artykuł 28.

### Postępowanie co do przybytków.

(§§ 145., 148.)

1. O wprowadzeniu się do obszaru obowiązywania ustawy, uzasadniającem powinność podatkową (artykuł 26.), winien podatnik w ciągu dni 14 po wprowadzeniu się donieść właściwej władzy podatkowej (artykuł 18., l. 10.), dołączając zeznanie, w którem należy uwidocznić pobory, podatkowi rentowemu podlegające, które po wprowadzeniu się będą mu jeszcze przysługiwały w ciągu reszty roku podatkowego.

Zaniedbanie tego doniesienia uzasadnia według § 243., l. 4., zatajenie podatku lub wykroczenie porządkowe, karane w myśl § 244., ustęp 3.

2. O ile zresztą władza podatkowa dowie się w ciągu roku podatkowego o takich przypadkach, winna pod tymi samymi warunkami i w taki sam sposób, jak to jest przewidziane w artykule 21., wezwać podatników do wnoszenia zeznań.

3. W zeznaniu, które należy wnieść równocześnie z doniesieniem, należy wykazać wszystkie pobory, podlegające podatkowi rentowemu, a to, w razie gdyby wysokość ich nie była jeszcze ustalona w czasie składania zeznania, w takiej kwocie, jaka przypuszczalnie przypada na resztę roku podatkowego.

4. Jeżeli podatek wymierza się dopiero po upływie pierwszego roku podatkowego, wówczas należy wziąć za podstawę opodatkowania na resztę tego roku faktyczne pobory, o których się tymczasem dowiedziano.

5. Władza podatkowa winna nadto przy wymiarze podatku na następny rok podatkowy starać się o to, aby w tych przypadkach, w których nie doniesiono o podlegających podatkowi przybytkach, dokonano wymiaru dodatkowego a według okoliczności wdrożono urzędowe dochodzenia karne.

6. Przeciw wymiarom władzy podatkowej dopuszczalny jest rekurs do krajowej władzy skarbowej.

## Artykuł 29.

### Postępowanie co do ubytków.

(§§ 146., 147., 148.)

1. W razie wyprowadzenia się winna osoba, przestająca podlegać podatkowi, w przeciągu dni 14 po wyprowadzeniu się wnieść doniesienie do właściwej władzy podatkowej (artykuł 18., l. 10.).

2. W razie śmierci podatnika nie trzeba o tem donosić, jeżeli podatek rentowy całkiem odpada lub jeżeli przechodzi w całości na masę spadkową; w pierwszym przypadku ma władza podatkowa — z zastrzeżeniem wskazówki, udzielonej niżej pod liczbą 6. — kiedykolwiek dowie się o okolicznościach, uzasadniających zupełne odpisanie, podatek odpisać z urzędu począwszy od tego miesiąca, który po dniu śmierci nastąpi; w ostatnim przypadku należytość podatkowa przechodzi tak samo jak inne długi spadkodawcy na dziedziców.

3. Jeżeli jednak z powodu śmierci żąda się częściowego odpisania podatku, w takim razie dziedzice (albo kurator spuścizny) mają w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia śmierci, donieść o tem i uzasadnić roszczenie swoje do częściowego odpisania podatku (artykuł 27., l. 5.); podatek odpisuje się także w tym razie, począwszy od miesiąca, następującego po dniu śmierci.

4. Gdyby doniesienie, które według liczby 1. lub 2. ma być wniesione, podano za późno, podatek odpisany być ma dopiero od tego miesiąca, który nastąpi bezpośrednio po wniesieniu tego spóźnionego doniesienia.

Doniesienia spóźnione, wniesione w ostatnim miesiącu roku podatkowego lub po upływie roku podatkowego, nie mogą więc spowodować odpisania podatku, przypisanego na ten rok podatkowy, jednakże dla utrzymywania ubytku w ewidencyi poddać je należy potrzebnemu zbadaniu i odpowiednio zanotować.

5. Od orzeczenia władzy podatkowej pierwszej instancyi dopuszczalny jest rekurs do krajowej władzy skarbowej.

6. Władza podatkowa, dowiedziawszy się o przypadku śmierci, winna zawsze zbadać opodatkowanie zmarłego, zwłaszcza zaś należy do tego użyć aktów spadkowych, przeglądając je według możności w krótkiej drodze. Gdyby się okazało, że nie wszystkie dochody zmarłego, podatkowi rentowemu podlegające, były opodatkowane, przeprowadzić należy opodatkowanie dodatkowe.

Także przed odpisaniem, o którem jest mowa pod liczbą 2., należy za każdym razem dokładnie stwierdzić, czy zmarły nie zostawił żadnego źródła dochodu. W tym celu można odpisanie odroczyć aż do wymiaru podatku dziedzicom w roku następnym.

# Rozdział VI.

## Ustawowe prawo zastawu dla podatku rentowego.

### Artykuł 30.

**Rzeczowa odpowiedzialność za podatek rentowy.**

(§ 150.)

1. Po myśli § 150. służy dla podatku rentowego wraz z należytościami ubocznemi, wymierzonego na podstawie zeznań, ustawowe prawo zastawu na tych poborach podatkowi podlegających, od których podatek ma być placony; to prawo zastawu nie jest uprzywilejowanem prawem zastawu, przeciwnie stopień jego pierwszeństwa ocenia się podług dnia zgłoszenia go; natomiast nie jest czasowo ograniczone, przeto można go dochodzić równocześnie na rzecz podatku rentowego z kilku lat.

2. Dochodzi się tego prawa zastawu w taki sposób, że obowiązanego do wypłacania poborów podatkowi rentowemu podlegających (dłużnika) uwiadamia się odezwą według formularza *M* o istnieniu odnośnej zaległości w podatku rentowym z poleceniem, aby dalsze raty odnośnych poborów tak długo zatrzymywał, aż kwota zatrzymana wystarczy na pokrycie oznajmionej zaległości w podatku rentowym wraz z należytościami ubocznemi.

Formularz *M.*

3. Do dochodzenia tego prawa zastawu powołana jest ta władza podatkowa I. instancyi, w której okręgu ma siedzibę obowiązany do wypłacania poborów podatkowi podlegających (dłużnik); jeżeli zalegający podatek rentowy został przypisany w innym okręgu, to władza podatkowa tego ostatniego okręgu winna w drodze rekwizycyi prosić władzę siedziby dłużnika o wykonanie egzekucyi.

4. Do dochodzenia tego prawa zastawu przystępować należy tylko wówczas, jeżeli ściągnięcie podatku rentowego inną drogą było niemożliwe lub według wszelkiego prawdopodobieństwa byłoby niemożliwe. Bezwarunkowo wykluczone jest dochodzenie tego prawa zastawu, gdy chodzi o ściągnięcie nakazanej w myśl § 135. zapłaty podatku rentowego, który ma być pobierany według § 133.

5. Kwoty zatrzymane przez obowiązanego do wypłacania, jeżeli dłużnik nie woli odsyłać ich sam bezpośrednio do oznaczonego mu urzędu podatkowego, odbierać ma organ egzekucyjny urzędu podatkowego jego siedziby i oddawać bezwłocznie do urzędu podatkowego; czuwać należy nad tem, żeby pomiędzy terminem płatności poborów wypłacać się mających a ich odesłaniem do kasy państwa nie upływał zbyt długi przeciąg czasu, w takim więc razie, gdyby jedna zatrzymana rata płatna nie wystarczała na pokrycie długu podatkowego, starać się należy o to, aby zatrzymane kwoty po każdym terminie płatności odsyłano ratami; na odesłane kwoty wydawać należy za każdym razem kwity urzędowe.

### Artykuł 31.

**Osobista odpowiedzialność dłużnika za przyprowadzenie do skutku dochodzonej odpowiedzialności rzeczowej.**

(§§ 150., 151.)

1. Jeżeli dłużnik nie wykona polecenia, otrzymanego w myśl poprzedzającego artykułu, jest osobiście odpowiedzialny za zapłacenie tych kwot, których nie zatrzymał.

Z uskutecznieniem dalszej wypłaty poborów, podatkowi rentowemu podległych, pozostaje na równi potrącenie tych poborów z wzajemną wierzytelnością, uzyskaną po uwiadomieniu o zaległości podatkowej.

2. Odpowiedzialności tej dochodzi się w ten sposób, że nakazem płatniczym według formularza *N* uwiadamia się dłużnika o kwotach, żądanych od niego z tytułu tej odpowiedzialności; przeciw temu nakazowi płatniczemu, który wydać ma władza podatkowa właściwa według artykułu 30., l. 3., dozwolony jest rekurs do krajowej władzy skarbowej.

Formularz *N*.

3. Z kwotami wyżej wspomnianemi, które należy ściągać zapomocą nakazu płatniczego według formularza *N*, postępować należy w ogólności — a więc mianowicie także wtedy, gdy chodzi o kwestyę przedawnienia prawa żądania, jakoteż o kwestyę ich ściągnięcia — jak z podatkami bezpośrednimi zobowiązanego do wypłacania poborów podatkowi podległych (dłużnika); jednak i tu dopuszczalne są wymienione w artykule 12., l. 6., pod lit. *b* i *c*, odstąpienia od przepisów, tyczących się poboru i ściągania podatków bezpośrednich.

**Engel** włr.

**Załącznik *A*.**

Przy rozstrzyganiu pytania, jak postępować należy z kuponami austryackich papierów wartościowych pod względem ich opodatkowania, bierze się na uwagę rozmaite okoliczności. Następujący szemat daje przegląd rozmaitych sposobów postępowania z tymi kuponami pod względem prawno-podatkowym.

# Szemat

## podziału austryackich papierów wartościowych ze względu na prawno-podatkowe postępowanie z nimi.

I. Nie podlegają opodatkowaniu według §§ 124. do 152. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, względnie z dnia 23. stycznia 1914. Dz. u. p. Nr. 13:

*A*. (odsetki i) dywidendy od wszystkich akcyi przedsiębiorstw austryackich;

*B*. odsetki od papierów, podlegających ustawie z dnia 20. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 66 (§ 125., l. 9.);

*C*. odsetki od papierów, uznanych na zasadzie ustaw szczególnych za uwolnione od podatku (§ 125., l. 12.);

*D*. odsetki od obligacyi przedsiębiorstw, uwolnionych od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1., lit. *a*, i ustęp 2. (§ 125., l. 12.);

*E*. odsetki od papierów (§ 125., l. 11.), podlegających prawu potrącania przez dłużnika, o ile takowe utrzymuje w mocy artykuł II., ustęp 3., ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220;

*F*. odsetki od obligacyi pierwszeństwa i od wszelkich innych częściowych zapisów długu, o ile odsetki te stosownie do § 94., lit. *c*, nie stanowią policzalnej pozycyi wydatków przy stwierdzaniu podstawy opodatkowania dłużnego przedsiębiorstwa (§ 125., l. 14.); odsetki te są częstokroć identyczne z temi, które podpadają pod *E*.

II. Podlegają opodatkowaniu według §§ 124. do 152. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, względnie z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13:

*A*. odsetki, podlegające potrącaniu podatku rentowego przez dłużnika w myśl § 133. Może tu wchodzić w rachubę dziesięcio-, dwu-, półtora- i półprocentowy podatek rentowy;

*B*. odsetki, podlegające opodatkowaniu u odbiorcy.

Władza podatkowa: ........................

Rachunek Nr. ............

**Formularz B.**

# Spis

## dłużników, obowiązanych w myśl § 133. do poboru i odsyłania podatku rentowego.

| Imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania dłużnika: ........................ | | | | Wykaz C należy przedłożyć dnia: ........................ | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Oznaczenie odsetek (długu), podlegających potrąceniu podatku | procent podatku | kwota dłużnego kapitału (renty) | stopa odsetek dłużnego kapitału (renty) | Odsetki są wypłacane (renta jest wypłacana) przez | dnia | Bliższe szczegóły co do ewentualnego umarzania dłużnego kapitału itd. |
| a) | | | | | | |
| b) | | | | | | |
| c) | | | | | | |
| | | | | | | |

| Podatek rentowy odesłał dłużnik do kasy państwowej (urzędu podatkowego, oddziału miejsk. urzędu podatkowego) dnia | | za czas | w kwocie K | h | Doplaty (oznaczone czarno) Odpisania (oznaczone czerwono) Data i liczba czynności | Podatek rentowy K | h | Odsetki zwłoki K | h | Sprawdzono dnia: |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |

| Podatek rentowy odesłał dłużnik do kasy państwowej (urzędu podatkowego, oddziału miejsk. urzędu podatkowego) dnia | | za czas | w kwocie K | h | Doplaty (oznaczone czarno) Odpisania (oznaczone czerwono) Data i liczba czynności | Podatek rentowy K | h | Odsetki zwłoki K | h | Sprawdzono dnia: |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |

| Podatek rentowy odesłał dłużnik | | | | Dopłaty (oznaczone czarno) Odpisania (oznaczone czerwono) | | | | | Sprawdzono dnia: |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| do kasy państwowej (urzędu podatkowego, oddziału miejsk. urzędu podatkowego) | za czas | w kwocie | | Data i liczba czynności | Podatek rentowy | | Odsetki zwłoki | | |
| dnia | | K | h | | K | h | K | h | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |

| Podatek rentowy odesłał dłużnik | | | | Dopłaty (oznaczone czarno) Odpisania (oznaczone czerwono) | | | | | Sprawdzono dnia: |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| do kasy państwowej (urzędu podatkowego, oddziału miejsk. urzędu podatkowego) | za czas | w kwocie | | Data i liczba czynności | Podatek rentowy | | Odsetki zwłoki | | |
| dnia | | K | h | | K | h | K | h | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | |

**Formularz C.**

# Wykaz

## co do podatku rentowego, odesłanego po myśli § 133.

Oznaczenie dłużnika, obowiązanego do potrącania . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

Oznaczenie kasy wypłacającej . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

Oznaczenie czasu, za który odsyła się podatek rentowy (§ 134.) . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | | 6 | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Rodzaj poborów podatkowi rentowemu podległych, wypłaconych względnie zapisanych jako należytość | Stopa odsetkowa oprocentowania | Wysokość poborów oznaczonego w rubryce 1. rodzaju, podatkowi rentowemu podległych, wypłaconych względnie zapisanych jako należytość | Zastosowana stopa procentowa podatku rentowego | Przypadająca kwota podatku | | Stosownie do tego odesłano | | |
| | | | | K | h | kwotę | dnia | do |
| | | | | | | | | |

Podpis strony, względnie kasy wypłacającej:

. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

(Wypełnić ma kasa państwowa [urząd podatkowy].)

Kwotę powyższą . . . . . . . . . . K . . . . . h, to jest ——— koron ——— halerzy w urzędzie tutejszym odebrano i zapisano dnia . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . pod $\frac{\text{art. dzien.}}{\text{pozycyą rejestru podat.}}$ . . . . . . . . . . . . . . . . . .

Pieczęć urzędowa.

Podpisy obu starszych urzędników lub ich zastępców.

---

Kupon,
który po potwierdzeniu
może strona odłączyć.

7

**Potwierdzenie urzędowe**

na kwotę . . . . . . . . . . K . . . . h, to jest ——— K ——— h, która przez . . . . . . . . . . . . . . . . . .
. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .
jako podatek rentowy drogą potrącenia stosownie do § 133. ustawy z dnia 25. października 1896 (Dz. u. p. Nr. 220) pobrany za czas od . . . . . . . . . . . . do . . . . . . . . . . .
. . . . . . dnia dzisiejszego w urzędzie tutejszym została złożona i pod $\frac{\text{art. dzien.}}{\text{poz. rej. podat.}}$ . . . . . . . . . . . . . . zapisana.

. . . . . . . . . . . , dnia . . . . . . . . . . .

Podpisy obu starszych urzędników lub ich zastępców.

Pieczęć urzędowa.

**Formularz *D*.**

Urząd podatkowy.................... Gmina podatkowa...................

# Wezwanie płatnicze Nr. . .

**dotyczące podatku rentowego za rok .....**

który dłużnik ma pobrać drogą potrącenia i odesłać do kasy państwowej.

---

Dłużnika: imię i nazwisko.......................
zawód.............................
mieszkanie..........................
nr. spisu...........................

---

Ponieważ (z wykazu *C* z dnia................) okazuje się, że podatek rentowy od podległych podatkowi rentowemu odsetek pożyczki.................. drogą potrącenia w myśl § 133. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, za rok...... nie (tylko od kwoty.............. po....procent) został odesłany, podczas gdy w myśl powołanej ustawy od płatnych $\frac{\text{w roku}}{\text{w latach}}$........ kwot..............stopę podatkową po....procent odesłać należało, przeto wzywa się niniejszem, aby wobec tego podatek rentowy aż do tej chwili w niedostatecznej kwocie odesłany, a mianowicie:

1. ..procentowy podatek rentowy od kwoty........ z roku........ w kwocie..........K..h
2. .. „ „ „ „ „ ........ „ „ ........ „ „ ..........„..„
3. .. „ „ „ „ „ ........ „ „ ........ „ „ ..........„..„
4. .. „ „ „ „ „ ........ „ „ ........ „ „ ..........„..„

razem..........K..h,

tudzież odsetki zwłoki w myśl §§ 135. i 283. ustawy przypadające, a mianowicie:

ad 1. od kwoty..............za czas od.......................................
ad 2. „ „ ............... „ „ „ .......................................
ad 3. „ „ ............... „ „ „ .......................................
ad 4. „ „ ............... „ „ „ .......................................
} aż do dnia zapłaty

odesłano bezpośrednio do powyższego urzędu podatkowego zapomocą wykazu *C* w powójnem wygotowaniu.

Kwoty, zalegające jeszcze w chwili prawomocności niniejszego wezwania płatniczego, ściągnięte będą drogą egzekucyi jak podatki bezpośrednie.

Przeciwko temu wezwaniu płatniczemu można wnieść rekurs u podpisanej władzy podatkowej w ciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu.

Pieczęć urzędowa.

C. k. $\frac{\text{Starostwo.}}{\text{Administracya podatków.}}$

**Formularz *E*.**

Wezwaniem płatniczem z dnia.................................Nr.............
nałożono na.............................................w myśl §§ 135. i 136. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, dopłatę do podatku rentowego, który stosownie do § 133. ma być pobierany drogą potrącenia i odsyłany do kasy państwowej, a mianowicie:

za rok 19.... kwotę ...........................
„ „ 19.... „ ...........................
„ „ 19.... „ ...........................

tudzież odsetki zwłoki w myśl § 283. obliczyć się mające:

ad 1) od kwoty................ za czas od ......................... } aż do dnia zapłaty
ad 2) „ „ ................ „ „ „ .........................
ad 3) „ „ ................ „ „ „ .........................
ad 4) „ „ ................ „ „ „ .........................

Poleca się c. k.......................aby kwoty te bez obliczania dodatków nieskarbowych przypisał jako dług.......................w.......................

Kwoty te mają być odesłane po prawomocności powyższego wezwania płatniczego bezpośrednio do tamtejszego urzędu a w razie niezapłacenia ściągnięte jak podatki bezpośrednie; przed zarządzeniem jakichkolwiek kroków egzekucyjnych należy stwierdzić prawomocność powyższego wezwania płatniczego a według okoliczności złożyć tutaj sprawozdanie.

Pieczęć urzędowa.

C. k. Starostwo. / Administracya podatków.

**Formularz *F*.**

# Wezwanie

**do .............................. (imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania dłużnika).**

Ponieważ w myśl § 133. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, od poborów przez kasę ....... w ............................ wypłacanych, to jest .............. należało było przy ich wypłacie pobrać drogą potrącenia podatek rentowy, odesłać go do kasy państwowej i uwiadomić o tem podpisaną władzę podatkową zapomocą wykazu *C* w ciągu terminu, ustanowionego w § 134., taki zaś wykaz dotychczas tutaj nie nadszedł, wzywa się niniejszem, aby dla uniknięcia następstw, w §§ 135. i 136. oznaczonych, ten wykaz *C* przedłożono tu teraz w ciągu dni 14, wykazując odesłanie podatku rentowego, lub aby nieprzedłożenie wykazu należycie uzasadniono.

Pieczęć urzędowa.

C. k. Starostwo. / Administracya podatków.

**Formularz *G*.*)**

Urząd podatkowy.................... Gmina podatkowa..................

# Wezwanie płatnicze Nr. . .

**dotyczące odsetek zwłoki od podatku rentowego, który dłużnik ma pobierać drogą potrącenia i odsyłać do kasy państwowej.**

Dłużnika: imię i nazwisko......................

zawód..........................

mieszkanie......................

nr. spisu.........................

Ponieważ podatek rentowy, po myśli § 133. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, drogą potrącenia pobierać się mający od.............................należało odesłać do kasy państwowej stosownie do § 134., lit. *c*, względnie w terminie....................... reskryptem z dnia.........................wyznaczonym już dnia......................, odesłano go zaś dopiero dnia..............., ściąga się niniejszem dodatkowo w myśl § 135., lit. *c*, odsetki zwłoki od kwoty.........................za czas od.................... do.......................w kwocie....................

Kwotę tę zapłacić należy bezpośrednio w urzędzie podatkowym wyżej oznaczonym.

Kwoty, zalegające jeszcze w chwili prawomocności niniejszego wezwania płatniczego, ściągnięte będą drogą egzekucyi jak podatki bezpośrednie.

Przeciwko temu wezwaniu płatniczemu można wnieść rekurs u podpisanej władzy podatkowej w ciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi po doręczeniu.

(Pieczęć urzędowa.)

C. k. Starostwo. / Administracya podatków.

*) Uwiadomienie urzędu podatkowego zapomocą formularza *E*.

**Formularz *II***

(do artykułu 20.).

Królestwo: } ........................ Okrąg urzędu podatkowego: ...............
Kraj: } Gmina: ..............................
Powiat polityczny: ...................

# Zeznanie do podatku rentowego.

**Rok podatkowy** ....

Imię i nazwisko oraz zawód: ........................................................................

Siedziba i mieszkanie (w dniu 1. stycznia): ........................................................

(Władza podatkowa, która dokonała w roku poprzednim wymiaru podatku rentowego względnie dochodowego, ....................., wezwanie płatnicze Nr. ......)

## Pobory:

(§§ 124. i 138. ustawy; artykuł 1., 2., 18. i 20. przepisu wykonawczego.)

| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|---|---|---|---|---|
| Numer pozycyi | *a)* Przedmiot poborów (pieniądze, używanie rzeczy, przedmioty w naturze, inne świadczenia); *b)* źródło dochodu (wierzytelności kapitałowe, zagraniczne papiery wartościowe, police ubezpieczenia, wydzierżawione przemysły, inne umowne lub w rozporządzeniu ostatniej woli ustanowione renty itd.); *c)* kwota kapitału, względnie wartość kapitałowa. | Imię i nazwisko, stanowisko i siedziba zobowiązanego do wypłaty poborów (dłużnika, dzierżawcy przemysłu). | Stopa odsetek | Suma poborów w koronach *) |
| | | | | |

Uwaga. Ostrzega się strony w ich własnym interesie dla uniknięcia dalszych dochodzeń, aby uwidoczniały jak najdokładniej tak źródło dochodu jak też i same pobory, podatkowi rentowemu podlegające, tudzież imiona i nazwiska, stanowisko i miejsce zamieszkania odnośnych dłużników, dzierżawców przemysłu itd. Najważniejsze dla układania zeznania przepisy ustawy wydrukowane są na stronie czwartej.

*) Zeznać w tej kwocie, jaką pobory rzeczywiście osiągnęły w ostatnim roku, poprzedzającym rok podatkowy; jeżeli jakaś kwota nie istniała jeszcze przez cały rok, wówczas należy ją uwzględnić w przypuszczalnej kwocie rocznej.

## Potrącenia*):

(§ 130. ustawy; artykuł 15., l. 8., i artykuł 16. przepisu wykonawczego.)

| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|
| Przytoczenie numeru pozycyi, pod którym zapisany jest na pierwszej stronie dochód ciężarem obarczony. | Oświadczenie, na czem ciężar polega, czy na świadczeniu pieniężnem, czy na jakiemś innem zobowiązaniu, co do przemysłu wydzierżawionego oświadczenie, jakie ciężary ponosić musi wydzierżawiający. | Szczegóły w celu wiarogodnego udowodnienia ciężarów obok wymienionych (przytoczenie kontraktu, testamentu, oznaczenie wierzyciela itd.). | Kwota potrąceń w koronach |
| | | | |

*) Co do obliczania potrąceń obowiązują takie same zasady jak co do przychodów (artykuł 13., l. 6., przepisu wykonawczego); na stronie trzeciej można przedstawić obliczenie potrąceń w sposób analogiczny jak obliczenie przychodów.

Miejsce na uzupełnienia, obliczenia, wyjaśnienia (w szczególności na przytoczenie okoliczności, uzasadniających wedle mniemania podatnika uwolnienie po myśli § 125. ustawy, względnie artykułu 3., 4. i 5. przepisu wykonawczego). Na te i wszelkie inne oświadczenia można użyć także osobnego arkusza.

Zapewniam niniejszem, że szczegóły powyższe podałem według najlepszej wiedzy i sumienia.

. . . . . . . . . . . . . . ., dnia . . . . . . . . . . . . 19 . .

Podpis:

. . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

# Wyciąg z ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, w brzmieniu ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13 (noweli do ustawy o podatkach osobistych).

## Powinność podatkowa.

§ 124. Podatkowi rentowemu podlega ten, kto pobiera dochody z przedmiotów majątku lub praw majątkowych, nie obciążonych już bezpośrednio podatkiem gruntowym, budynkowym, zarobkowym lub pensyjnym. W szczególności poborami takimi są:

1. odsetki i renty od obligacyi państwowych, funduszów publicznych i stanowych, od obligacyi krajowych funduszów propinacyjnych, od pożyczek krajowych, powiatowych i gminnych;

2. odsetki od wszystkich innych pożyczek, wierzytelności lub innych należytości kapitałowych pod jakąkolwiek nazwą istniejących, publicznych i prywatnych, stwierdzonych lub nie stwierdzonych pisemnym dokumentem, zabezpieczonych lub niezabezpieczonych; jako to odsetki od częściowych zapisów dłużnych, listów zastawnych, pożyczek hipotecznych, pożyczek na prosty skrypt dłużny, na weksel; nadto odsetki od reszt ceny kupna, od wierzytelności na rachunek bieżący, od kaucyi, depozytów, kwitów kasowych, wkładek oszczędności;

3. zyski eskontowe, zastępujące miejsce odsetek;

4. czynsze dzierżawne z dzierżawy przemysłów, praw przemysłowych i innych przedmiotów, nie podlegających podatkowi gruntowemu lub budynkowemu;

5. renty wszelkiego rodzaju z wyjątkiem tych, które stanowią bezpośrednie wynagrodzenie za świadczone usługi, jakoteż poborów emerytalnych i zaopatrzeń w § 167., l. 4., oznaczonych, a więc: renty (dziedziczne, czasowe, dożywotnie), wypłacane przez zakłady ubezpieczeń, zaopatrzenia, kasy emerytalne, kasy wdowie lub inne kasy i zakłady podobnego rodzaju, na podstawie pewnych wkładek, albo też polegające na darowiźnie, rozporządzeniu ostatniej woli albo na kupnie renty; renty wykupna i z tytułu odszkodowania, renty za wykupno upaństwowionych przedsiębiorstw, świadczenia bieżące tytułem odstępnego i dożywocia; dochody z praw używania, służebności, ciężarów gruntowych i tym podobnych uprawnień;

6. wszelkie inne powtarzające się zapłaty, świadczenia i wsparcia, o ile dający zobowiązał się ważnie pod względem prawnym do ich udzielania lub o ile do tego na mocy ustawy lub wyroku sądowego jest obowiązany; jakoto świadczenia na utrzymanie, płace za zaniechanie wykonywania uprawnień lub za dozwolenie komuś innemu wykonywania uprawnień, patentów, przywilejów, wynalazków itp.;

7. odsetki i dywidendy od papierów wartościowych zagranicznych o ile na zasadzie § 127., ustęp 1., pobory te nie są od opodatkowania wyłączone; akcye i obligacye pierwszeństwa przedsiębiorstw, które, chociażby tylko co do części swego przemysłu, podlegają w myśl rozdziału II. podatkowi zarobkowemu w krajach tutejszych, nie są uważane za zagraniczne papiery wartościowe.

## Uwolnienia.

§ 125. Podatkowi rentowemu nie podlegają:

1. państwo i kraje;

2. powiaty (powiaty dla konkurencyi drogowych, powiaty szkolne) i gminy co do odsetek od pieniędzy podatkowych czasowo ulokowanych, tudzież pożyczek już otrzymanych, jednak nie zaraz zużytych;

3. zakłady i fundusze, wspierane przez państwo rocznymi zasiłkami, świadczyć się mającymi nie z prywatno-prawnego tytułu;

4. wspólne kasy sieroce, fundusze inwalidów, zakłady pielęgnowania chorych, zaopatrywania i wspierania ubogich, tudzież wszelkie inne zakłady humanitarne i dobroczynne, dalej fundusze na budowę domów bożych, jakoteż zakłady publiczne, przeznaczone do udzielania nauki;

5. c. k. pocztowa Kasa oszczędności i odsetki od wkładek oszczędności w tejże Kasie;

6. stowarzyszenia kredytowe i zaliczkowe, związki i krajowe zakłady, uwolnione od podatku zarobkowego w myśl § 84., lit. *e*, tudzież stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze oraz kasy zaliczkowe, uwolnione od podatku zarobkowego po myśli § 85., ustęp 1.;

7. osoby, których pobory, podlegające podatkowi rentowemu, ani same przez się ani też razem z innym dochodem nie przenoszą rocznie sumy 1600 K;

8. datki, które jeden małżonek otrzymuje na utrzymanie od drugiego, jakoteż dzieci od swych rodziców lub krewnych, zastępujących im rodziców, albo rodzice od swych dzieci;

9. te odsetki od obligacyi państwowych i te renty z tytułu odszkodowania za zniesione dochody skarbowe, do których stosuje się ustawa z dnia 20. czerwca 1868, Dz. u. p. Nr. 66;

10. dywidendy Banku austro-węgierskiego po myśli ustawy z dnia 8. sierpnia 1911, Dz. u. p. Nr. 157, oraz przez czas mocy obowiązującej tej ustawy;

11. te pobory, które podlegają prawu potrącenia przez dłużnika, utrzymanemu w mocy w artykule II. niniejszej ustawy;

12. te odsetki i wszelkie inne pobory rentowe, którym uwolnienie od podatku zostało wyraźnie zapewnione osobną ustawą; do nich zaliczają się także odsetki i dywidendy od akcyi przedsiębiorstw, uwolnionych od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1. *a* lub ustęp 2.;

13. te odsetki i renty, przypadające przedsiębiorcy podatkowi zarobkowemu podlegającemu, które dochodowo stanowią część przychodu z przedsiębiorstwa, podlegającego podatkowi zarobkowemu;

14. te odsetki, wypłacone przez przedsiębiorstwo, obowiązane do publicznego składania rachunków (§ 83.), których na zasadzie § 94., lit. *c*, nie można potrącać od podległego podatkowi przychodu z tego przedsiębiorstwa, tudzież odsetki tego samego rodzaju od wierzytelności do tych przedsiębiorstw, które są uwolnione od podatku zarobkowego na zasadzie § 84., ustęp 1. *a* lub ustęp 2.;

15. przychód z budynków, uwolnionych od podatku budynkowego z tytułu przeznaczenia.

§ 126. Uwolnienie w § 125., l. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. i 13. ustanowione nie rozciąga się na te odsetki i renty, od których podatek stosownie do § 133. potrącać mają przy ich wypłacie odnośne kasy i przedsiębiorstwa.

## Podstawa opodatkowania.

§ 128. Podatek rentowy wymierza się rocznie.

Pobory, podlegające podatkowi, należy opodatkować w tej kwocie, jaką istotnie osiągnęły w ostatnim roku, poprzedzającym rok podatkowy.

Jeżeli pobory te nie trwały jeszcze przez cały rok, to należy je przyjąć według przypuszczalnej kwoty rocznej.

Takie same zasady obowiązują co do obliczania potrącalnych wydatków. Do poborów, oznaczonych w § 133., stosuje się postanowienia tamże podane.

§ 129. Jeżeli opodatkowaną rentę stanowią całkiem lub po części przedmioty w naturze, użytki z rzeczy lub jakiekolwiek inne świadczenia, wówczas oblicza się wartość pieniężną przedmiotów w naturze według cen przeciętnych miejscowych w poprzednim roku, wartość użytków i wszelkich innych świadczeń przez oszacowanie. — Co do spłat rocznych (annuitetów) bierze się w rachubę tylko kwotę odsetek w nich zawartą.

## Potrącenia.

§ 130. Z reguły nie wolno odsetek biernych odliczać od poborów, podlegających opodatkowaniu. — Tylko w następujących przypadkach odliczanie takie jest dozwolone:

1. Gdy na pewnym poborze rentowym ciąży zmniejszający dochód wydatek, polegający na tytule prawa prywatnego i zostający w bezpośrednim związku z tym poborem; co do fundacyi wydatki na cele fundacyjne nie zaliczają się do ciężarów tego rodzaju.

2. Z odsetek eskontowych i na rachunek bieżący pobieranych wolno potrącać zapłacone odsetki reeskontowe a względnie bierne na rachunek bieżący. — Potrącenia pod 1. i 2. oznaczone zależą nadto od warunku, aby pobory opodatkowane nie należały do oznaczonych w § 133. i aby istnienie zapłat, które mają być potrącone, było wiarogodnie udowodnione.

3. Z czynszów dzierżawnych za przemysły wydzierżawione wolno potrącać koszta zarządu i konserwacyi, łączące się z utrzymywaniem przedmiotu dzierżawy w dobrym stanie, licząc do nich odpisywanie zmniejszenia się wartości urządzenia a względnie materyałów ruchu przez zużycie, o ile dzierżawca nie jest obowiązany do ponoszenia tych ciężarów.

## Potrącanie podatku rentowego przez dłużnika.

§ 133. W przypadkach niżej oznaczonych podatek rentowy pobierany będzie drogą potrącania przez dłużnika w taki sposób, że dłużnik z każdej raty poborów podatkowi rentowemu podlegających, jakie on, względnie jego kasy mają wypłacać lub zapisywać jako należytość, potrącać będzie uprawnionemu do odbierania stopy procentowe w § 131. oznaczone na rachunek skarbu państwa i będzie takowe w myśl dalszych §§ 134. i 135. oddawał do kasy państwowej. — Potrącenie takie uskuteczniać mają:

1. Kasy względnie biura płatnicze państwa, krajów i funduszów publicznych co do poborów w § 131., lit. *a*, *c* i *d*, oznaczonych.

2. Kasy względnie biura płatnicze powiatów i gmin, jakoteż przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków:

*a)* co do podległych opodatkowaniu odsetek i rent od papierów wartościowych przez nie emitowanych, bez względu na to, czy się je wypłaca drogą wykupna kuponów czyli też, jak się to dzieje z asygnatami kasowemi, w inny sposób;

*b)* co do odsetek od wkładek oszczędności.

## Zeznania.

§ 138. Co do wszystkich poborów, podatkowi rentowemu podlegających, z wyjątkiem tych, od których podatek ma być przez dłużnika potrącany (§ 133.), winni podatnicy przedkładać swoje zeznania albo na piśmie podług formularza, który drogą rozporządzenia będzie przepisany, albo ustnie do protokołu u tej władzy podatkowej, która jest właściwą do odbierania zeznań, tyczących się podatku dochodowego (§ 176.). — Zeznanie zawierać winno szczegółowe oznaczenie poborów podatkowi podlegających a w szczególności, czyto są pobory pobierane w pieniądzach czy w naturze, używanie rzeczy, czy jakiekolwiek inne świadczenia, tudzież ma być podane imię i nazwisko, stan i miejsce zamieszkania podatnika, jakoteż, o ile nie rozchodzi się o odsetki eskontowe, oznaczenie dłużnika. Co do wierzytelności kapitałowych podać należy kwotę kapitału i stopę procentową, co do upłat rocznych ogólną sumę upłaty rocznej, jakoteż zawartą w niej kwotę zwrotu kapitału, nakoniec podać należy potrącenia, do jakich podatnik rości sobie pretensye (§ 130.). — Z zastrzeżeniem postanowienia następującego § 139. zeznanie przedkładać należy corocznie do właściwej władzy podatkowej w tym samym czasie, w którym przedkładane być mają zeznania do podatku dochodowego.

§ 139. Od składania zeznań w § 138. oznaczonych uwolnieni są, o ile władza podatkowa nie wezwie ich do tego osobno, ci podatnicy, którzy

1. opłacali już podatek rentowy w poprzednim roku podatkowym,

2. nie zmienili w tym czasie swojej siedziby i

3. nie uzyskali pomnożenia dochodów.

Podatek wymierza się w tym razie taksamo, jak gdyby wymienione osoby oświadczyły w zeznaniu, że pobierają nadal dochody tej samej wielkości co w roku poprzednim.

§ 140. Władza podatkowa ma prawo wezwać osoby, co do których mniema, że pobierają dochody podatkowi rentowemu podlegające, aby przedłożyły zeznanie w terminie najmniej ośmiodniowym. Jeżeli osoba taka nie pobiera dochodu podlegającego podatkowi rentowemu, winna złożyć oświadczenie, że według swej najlepszej wiedzy i przekonania nie pobiera dochodów podatkowi rentowemu podlegających, względnie że takowych nie pobierała w okresie (§ 128.), miarodajnym dla powinności podatkowej.

§ 142. Jeżeli podatnik nie wniesie przepisanego zeznania w ustanowionym terminie lub jeśli nie uczyni zadość otrzymanemu wezwaniu, aby udzielił wyjaśnień, władza podatkowa może wymierzyć podatek z urzędu na podstawie materyałów, jakimi rozporządza. — Zanim jednak podatek wymierzony zostanie w taki sposób, wystosować należy do podatnika wezwanie z wyraźnem nadmienieniem o tym skutku prawnym, żeby w terminie najmniej ośmiodniowym uczynił zadość obowiązkowi. — Postanowienie powyższe nie uchyla możności ukarania podatnika za zaniechanie wniesienia zeznania, jakoteż prawa władzy podatkowej do wystąpienia przeciw niemu z zagrożeniem karami porządkowemi.

Formularz *I.*

# Wezwanie

## do wniesienia zeznania do podatku rentowego.

Na zasadzie § 140. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, wzywa się niniejszem W. P., abyś w przeciągu trzech tygodni od dnia doręczenia niniejszego wezwania zeznał pobory swoje podatkowi rentowemu podlegające, do czego użyć należy dołączonego drukowanego formularza ·/.

Gdyby W. P. nie miał dochodów podatkowi rentowemu podlegających, winien W. P. złożyć na dołączonym formularzu drukowanym (strona 3.) oświadczenie, że według najlepszej wiedzy i sumienia nie pobierasz dochodów podatkowi rentowemu podlegających, a względnie że ich nie pobierałeś w okresie, który dla powinności podatkowej jest miarodajnym (§ 128. powołanej ustawy w brzmieniu ustawy z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13). Skutki niewniesienia zeznania lub wniesienia tegoż zapóźno, względnie skutki wniesienia nieprawdziwego zeznania lub zamilczenia jakiejś części poborów, podlegających podatkowi rentowemu, określają §§ 142., 239., 241., 243. i 244.

Zeznanie względnie wspomniane wyżej oświadczenie można także złożyć ustnie, w którym to celu powinienby W. P. w ciągu powyższego terminu stawić się w tutejszym urzędzie (w godzinach urzędowych od. . . . . .godziny. . . . . . . . . . .połud. do. . . . . .godziny. . . . . . . . . . .połud. . . . . . . . . . . . .).

Pieczęć urzędowa.

C. k. Starostwo. / Administracya podatków.

Formularz *K*.

Z c. k. Starostwa / Administracyi podatków w

Gmina podatkowa ........................

Urząd podatkowy ........................ dnia ........................ 19....

# Nakaz zapłaty na podatek rentowy

za rok....

| Według obliczenia uczynionego odpowiednio do zeznania / poniżej przedstawionego wynosi | K | h |
|---|---|---|
| $^1/_2$%owy podatek rentowy od ............ K .... h ..... | ............... | .... |
| 2%owy podatek rentowy od ............ „ .... „ ..... | ............... | .... |
| 3%owy podatek rentowy od ............ „ .... „ ..... | ............... | .... |
| razem . | ............... | .... |
| do tego dodatki nieskarbowe, a mianowicie: | | |
| dodatek krajowy ................... % <br> dodatek powiatowy ................. % <br> dodatek gminny ................... % <br> dodatek powiatowy szkolny ........... % <br> dodatek powiatowy drogowy .......... % <br> ........................... % } razem ..... | ............... | .... |
| **Całkowita należytość** . | ............... | .... |

Należytość tę uiścić należy w wskazanym powyżej urzędzie podatkowym w dwóch równych ratach, płatnych dnia **1. czerwca** i **1. grudnia**; te raty podatku, których ustawowy termin zapłaty upłynął już w chwili doręczenia tego nakazu płatniczego, są natychmiast płatne, o ile nie należało ich już po myśli § 5. ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, płacić według należytości z roku poprzedniego.

Gdyby poszczególnych rat nie zapłacono najpóźniej w **czternaście dni** po upływie terminu płatności, podatnik jest obowiązany w myśl ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23, względnie z dnia 23. stycznia 1892, Dz. u. p. Nr. 26, i § 283. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, płacić odsetki zwłoki, o ile roczna należytość podatkowa przenosi 100 K.

Raty, zalegające jeszcze po upływie **czterech tygodni** od terminu płatności, ściągnięte będą drogą egzekucyi.

Przeciw niniejszemu nakazowi płatniczemu można w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, wnieść rekurs u **podpisanej władzy podatkowej w ciągu dni 30,** licząc od dnia, który nastąpi bezpośrednio po doręczeniu nakazu płatniczego, co jednak nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku wraz z dodatkami w powyższych terminach.

Jeżeli się występuje przeciw obowiązkowi uiszczenia dodatków nieskarbowych, wówczas należy wnieść rekurs bezpośrednio do tego organu autonomicznego, na którego rzecz idą zakwestyonowane dodatki.

**Uwaga. O każdej zmianie mieszkania należy natychmiast donieść c. k. Starostwu. / Administracyi podatków.**

| Na poczet tego zapłacono | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| dnia | kwotę | | potwierdzenie odbioru | dnia | kwotę | | potwierdzenie odbioru |
| | K | h | | | K | h | |
| | | | | | | | |

**Uwaga.** Do udowodnienia uiszczonej ważnie zapłaty potrzeba potwierdzenia odbioru uskutecznionej przy kasie zapłaty przez dwóch urzędników kasy, którzy potwierdzenie to mają własnoręcznie podpisać.

O imionach i nazwiskach oraz o charakterze służbowym urzędników, powołanych do odbioru i potwierdzenia zapłaty, można dowiedzieć się w urzędzie z przybitego ogłoszenia.

Nakazu zapłaty nie odbiera się przy zapłacie, lecz pozostawia się go stronie.

Jeżeli z początkiem nowego roku podatkowego nie można było jeszcze stanowczo przypisać podatnikowi należytości podatkowej za ten rok, natenczas należy uiszczać podatki za ten rok według należytości w roku bezpośrednio poprzedzającym tak długo, aż zostaną przypisane nowe podatki, do których potem wliczy się uiszczone zapłaty (§ 5. ustawy z dnia 9. marca 1870, Dz. u. p. Nr. 23).

**Podatek płacić należy zapomocą poświadczeń złożenia, jeżeli poświadczenia takie dołączono do tego nakazu zapłaty. W razie przeciwnym można uiszczać zapłaty za pośrednictwem pocztowej Kasy oszczędności także zapomocą osobnych istniejących w tym celu poświadczeń wpłaty, które można otrzymać w urzędach pocztowych i u sprzedawców znaczków pocztowych po cenie 2 h za sztukę.**

**Przy każdej zapłacie podatku należy podać uwidoczniony na tym nakazie zapłaty numer tabeli przypisów.**

Podpis:

.....................................

(L.S.) C. k **Starostwo** / **Administracya podatków**

.....................................

Do P. T. Pana / Pani

.....................................

.....................................

.....................................

w .....................................

.....................................

Posyłka służbowa wolna od opłaty pocztowej.

Doręczono dnia:

przez:

Formularz *L.*

Kataster podatku rentowego Nr. . . . . . . . . . . . . . . .

Imię i nazwisko podatnika: . . . . . . . . . . . . . . . . . .

Zawód podatnika: . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . . .

Miejsce zamieszkania podatnika: . . . . . . . . . . . . . .

# Kataster

## wymiarów podatku rentowego, uskuteczniany w myśl §§ 137. i nast.

| Rodzaj i wysokość poborów, imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania dłużnika | Bliższe oznaczenie tytułu prawnego i trwania poborów, spłaty i umorzenia dłużnego kapitału itd. oraz przedmiot, odpowiadający za podatek | Ostatnie zeznanie (§ 139.) wniesiono dnia | Do wniesienia zeznania (§ 140.) wezwano dnia | Przypis | | | | Odpis | | | | Uwaga |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | numer tabeli przypisów | za rok | podatek rentowy | | liczba czynności | za rok | podatek rentowy | | |
| | | | | | | K | h | | | K | h | |
| | | | | | | | | | | | | |

**Formularz *M*.**

# Wezwanie władzy podatkowej

## do wstrzymania wypłat, uiszczanych N. N.

Od kwot, które W. P. na zasadzie kontraktu ........................ wypłacać ma jako odsetki/rentę N. N. w ........................, wymierzony temuż w myśl §§ 124. do 132. i 137. do 152. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, względnie z dnia 23. stycznia 1914, Dz. u. p. Nr. 13, podatek rentowy za rok ....

| | | |
|---|---|---|
| w kwocie .......... | ..... K | .... h |
| łącznie z dodatkami w kwocie .. | ..... „ | .... „ |
| odsetkami zwłoki w kwocie ... | ..... „ | .... „ |
| kosztami egzekucyi w kwocie .. | ..... „ | .... „ |
| razem . | ..... K | .... h |

zalega dotąd niezapłacony.

Na zasadzie § 150. ustawy powyższej wzywa się zatem W. P., abyś kwot wspomnianego rodzaju, które nadal będą płatne po dniu doręczenia niniejszego dekretu, nie wypłacał już tak długo i o tyle N. N., na jego zlecenie lub na jego rachunek, lecz abyś z powołaniem się na niniejsze wezwanie zatrzymywał je tak długo i o tyle, aż kwota tym sposobem zatrzymana dorówna wykazanej wyżej sumie zaległego podatku rentowego z dodatkami i należytościami ubocznemi, to jest kwocie .............K.......h, wyraźnie ............................

Po kwoty, które W. P. na zasadzie niniejszego wezwania zatrzyma, będzie do W. P. przychodził i będzie je odbierał za kwitem urzędowym wyznaczony umyślnie do tego egzekucyjny organ podatkowy c. k. Urzędu podatkowego w ............................, jeżeliby W. P. nie wolał odsyłać je bezpośrednio do wymienionego urzędu podatkowego.

Gdyby na tych kwotach, które W. P. ma N. N. wypłacać, było już uzyskane prawo zastawu, to pozostaje ono oczywiście nienaruszone i należałoby udowodnić je tutaj drogą rekursu; w przypadku tym zarządzone niniejszem wstrzymanie wypłat N. N. uiszczać się mających obowiązywałoby tylko o tyle, o ileby pierwsze prawo zastawu nie obejmowało tych kwot w całości, względnie powinno rozpocząć się dopiero wtedy, gdy pierwsze prawo zastawu całkiem lub po części zgaśnie. Natomiast zarządzone niniejszem wstrzymanie ma pierwszeństwo przed wszystkiemi prawami zastawu nie uzyskanemi jeszcze ważnie pod względem prawnym w dniu doręczenia tego dekretu na wspomnianych poborach.

Po myśli § 150., ustęp 4., powołanej ustawy jest W. P. odpowiedzialny za ścisłe spełnienie powyższych poleceń; **za kwoty, którychby nie zatrzymano wbrew temu poleceniu, musiałby W. P. na zasadzie powołanego właśnie postanowienia ustawy osobiście odpowiadać; stosownie do § 151. byłyby kwoty te od W. P. ściągnięte jak własne niezapłacone podatki bezpośrednie.**

Potrącenie tych poborów podległych podatkowi rentowemu z wzajemną pretensyą, nabytą po uwiadomieniu o zaległości podatkowej, musiałoby być uważane na równi z uskutecznieniem dalszej wypłaty.

Przeciw temu wezwaniu można w myśl ustawy z dnia 19. marca 1876, Dz. u. p. Nr. 28, wnieść rekurs u podpisanej władzy podatkowej w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi bezpośrednio po doręczeniu niniejszego wezwania, co jednak nie narusza obowiązku wykonania zarządzonego wstrzymania wypłat, względnie pierwszeństwa tego prawa zastawu.

Pieczęć urzędowa.

C. k. Starostwo. / Administracya podatków.

**Formularz *N*.**

# Nakaz zapłaty.

Ponieważ W. P. nie uczynił zadość wezwaniu tutejszemu z dnia ........................ o zatrzymanie wypłat na zasadzie kontraktu z dnia ............. N. N. w.................. uiszczać się mających, wzywa się W. P. niniejszem w myśl §§ 150. i 151. ustawy z dnia 25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, abyś zapłacił w przeciągu dni 14 w c. k. Urzędzie podatkowym w.....................na poczet zalegającego u N. N. od wymienionych poborów

podatku rentowego w kwocie . . . . . . . ...... K . . . h
z dodatkami w kwocie . . . . . . . . . . ...... „ . . . „
i należytościami ubocznemi w kwocie . . . . ...... „ . . . „

razem . ...... K . . . h

kwotę...................., wyraźnie........................... to jest tę kwotę, której zatrzymania W. P. zaniedbał, uiszczając N. N. wypłaty po doręczeniu powyższego tutejszego dekretu .................... a mianowicie...........................

Kwoty, zalegające jeszcze w chwili prawomocności niniejszego nakazu płatniczego, ściągnięte będą drogą egzekucyi jak podatki bezpośrednie.

Przeciwko temu nakazowi zapłaty można wnieść rekurs u podpisanej władzy podatkowej w przeciągu dni 30, licząc od dnia, który nastąpi bezpośrednio po doręczeniu.

Pieczęć urzędowa.

C. k. $\frac{\text{Starostwo.}}{\text{Administracya podatków.}}$